

"KĪ KTIEN THIANG SNAH"

Da u

E. Brektist R. Wanswett

Collected by :- **Jurimon Risaw.**

1991

Rs.15./-

Acc. No. _____

STATE CENTRAL LIBRARY
GOVERNMENT OF MEGHALAYA
S H I L L O N G

1. Books may be retained for a period not exceeding 15 days by members.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian.
3. Dog-earing the pages of a book, marking or writing therein with ink or pencil, tearing or taking out its pages or otherwise damaging it, will constitute an injury to a book.
4. *Any such injury to a book is a serious offence; Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book he shall be required to replace the book or pay its price.*

Help to keep the book fresh and clean

“KI KTIEN THIANG SNAH”

State Library
Government of Assam
Shillong.

Da u

E. Brektist R. Wanswett

Collected by :- **Jurimon Risaw**

Published by :- **Sanjarawaiñ Risaw.**

(All Rights Reserved)

Printed by T. Marbañiang at Scorpio Printers,
Shillong

B B C

British Broadcasting Corporation-110013 India

Telephones: 616108,693066,693069.

Telegrams & Cables.LONCALLING,New Delhi

Telex : 66227 BBC IN

Fax : 616102.

B.B.C. T.V.FILM "MONSOON"

To E.BKEKTIST.R.WANSWETT.

**With deep appreciation of the beautiful music
you and your group provided for our film.
It will indeed enhance the quality of our
production and we are very grateful.**

With many thanks

Truthfully always.

(DAVID WALLACE)

Director

19.7.1990.

SHIKYNTIEN

Naduh kane ka phewsnem ba la dep la mih shibun
ngut ki nongthoh ban kyntiew nam ia la ka jong ka jait-
bynriew Ki la mih shibun ngut ki nongthoh Novel.
b d kham khyndit ngut ki nongthoh drama. Ha ka iang
ka poetry ka jingroi kam pat da long kaba ier haduh katta
k ita. Lch e kane ka long namarba ka jaitbynriew jong
ngi ka dang sdang ban bang ia ka pule had khlem pep
ha ki snem bad kj juk ki ban wan, ka poetry ruh kan
sa long kaba yn ia bang ban ia pule paidbah

Ha kane ka kynti ngi sogewkmen ban ioh sa kawei
pat ka Song jingrwai na u Bah F. Brektist R. Wan-
swett ha ka thup "*Ki Kten Thiangsnah*"

Ia u Bah Brektis la ithuh bad tip paidbah ba u
long uwei na ki nongthoh jingrwai bathit ha kane ka
juk jong ngi Ngim lah ban klet ia ka jingrwai "U
Pud Khasi baiar" kaba long mynta kum ka kynja an-
them jong ka jaitbynriew jong ngi hadien ba ngi la ioh
la ka jong ka Jylla. Nalor kane ki don ruh sa kiwei
kiwei kiba phin lap ha kane ka song jingrwai.

Ha kane ka song ngi iohi ia ka jingiar mynsiem
u Bah Brektis haba u la rwai ia ki jingrwai kiba kdup
shityllup ka ri kum "ha ka sogi unglatluid", ne 'Mama
Nehru baiiej ia ki Khvnnah'. U la rwai ruh shaphang
la ka jong ka ri Khasi bad kumjuh ruh ia ka dong
shatei lam mibngi.

Kawei ka mat kaba u bah Brektis u la ban ruh ha
ki katto katne ki jingrwai ka long ka jingieij Ka jing-
ieij ri. ka jingieid la ka rympei bad ka jingiaieij iaw-
bei.

Kawei ka phang kaba lehse baroh kin kham ia bang haba pule ia kane ka song jingrwai ka long ka jingia-thuhkhana kiba u bah Brektis u la buh ha ka rukom ki jingrwai kum "Rangli shempap", "Ka Rangli die soh-myndong" bad kiwei. Haba pule ia kine ka pynkynmaw ia ngi ia ki sngi ki kpa tymmen jong ngi kiha shong sadhai sawdong ka lyngwiar dpei ban phawar ia la ki khun ki pyrsa.

Nga kyrmen ba kane ka kot jong u Bah Brektis kan pyrsad mynsiem ia ki nongpule bad kito ki ban rwai ia kine ki tingrwai bad kumjuh ruh kan ai mynsiem shuh shuh ia u nongthoh hi ba un nang kiew shaphrang ba kaba pyn-iphuh iphieng shuh shuh ia ka ktien Khasi, Nga ai ba u ia ka jingkbudlei kitbok kitrwiang ba un ym shongthait tang hangne hynrei un nang trei shuh shuh khlem tyngkai la ki jong ki sap kiba u Blei u la ai ba u,

C. Lamin,
Director Art and Culture,
Meghalaya, Shilloog.

Dated 3rd Dec 1991

KATTO KATNE KYNTIEN NA U NONG- THAW JINGRWAI.

U RUI.

Haba la shon da ka 'Ti Kmie' pynshah da ka 'Tidew' ia u Rui Tlai halor jong u Mawshamok, sa tied kyrshut da ka Tikni; ki mih ki phliah ding baroh sawdong; ki pharait sha u Rui bad u Rui u kem ding thui Tyngkhap ia u RUI ba la meh ding ha ki artylli ki Tikia te ka ding ka pur baroh sawdong ki Tikia da kaba pyrsad ban pynkem ding. Sa buh ia u Tikia ha u shlim ba la thep dumadih, ban iatan iadih duma sadhai.

Ngam tip kaei, bad mano ba la ktik ia nga ban shna jingrwai bad sur? Ngam tip kaei ka sur Khasi. kaei ka poetry. kaei ka Skit kiei ki tiar tem sur jingrwai bad uei u Key jong ka jingrwai. Kaba baroh ka long ka jingitynnad ban shu ia tynneng haba iatem ba rwai kiwei pat. Kata ka long ba ka por ba nga dang don ha shnong la jong ba Nongwar, Shella Confederacy; ki por kiba nga dang don 15 - 16 snem arted.

Ha Shillong ha ka snem 1951, ha ka jingiaddon lang jong u bah Hem Swett (BKH - DUB), U Bah B. M, Roy, U Bah E. Iantist Roy Wanswett, U Bah Bines-ter Lyngdoh la pynlam ia nga sha u thyrnia ban thaw ia ki jingrwai ha ki sur. Nga la pyrshang ban thaw jingrwai khlem da tip ia ka sur Khasi. Ka jingrwai ba la mih nyngkong eh dei ka jingrwai ba la ai kyrteing 'SAMLAK NONGKYNDONG'. Kumta U Rui u la kem ding bad ha ka duma shi shlim ba ka jingrwai SAM-
LA NONGKYNDONG la ioh ban iatan iakjit duma haduh ban da ia kot tan lem mar shitan artan bad ia u Sali duma ruh la ia kyrshut bniat ban dup lieh dup

bha ki bniat. Ruh ban ia song ban ia bam kwai lang
ha Rympei Ki Sur.

Ai Ksai ka dieng ba teh. ?.

Kumta, hangta, kum u Sher - dai - um nga
sah kut ban peit ia kajuh ka pung. ia u juh u maw-
sohriew, u mawleifi bad u mawsiang ki sur.

Haduh ka snem 1953 '54 ei ei haba ple ia ka Mawlai
Basic Training School ha Nongkwar da u Chief Minister
ka Assam Late Bishnu Ram Medhi), ha i pasan C D.
Khyllab (BKHDUB) bah Samuel Jaid la. BKHDUB) bah J.
Milton Jalla, Bah F. Iantist. Roy Wanswett, kiha la pynbor
ia nga ba nga dei ban thaw jingrwai Khasi ban long ka
jingrwai ban ple ia ka School. Kumta kawei ka jingrwai
Khasi nga la thaw kyrpang bad nga la rwai kyrpang. Ha
ka jingia don lang jong u ba bun ba lang bad kito kiba la
jied ha rynsan. ki jingrwai Khasi jong nga ki la shoh ia
shkor jong ki ha bun ba lang. haduh ba u Bah A. Alley,
(BKHDUB) Advocate Gauhati High Court, ha kawei ka
Cherracter Certificate U la thoh 'He is also a good musi-
cian' Ngam tip bad ngam sngewthub ha kata ka por ia ka
tei ka jing thoh jong U Bah A Alley haduh katno ka jing-
iapher hapdeng u nongput nongtem, u nongrwai nong-
siaw, u nongthaw jingrwai, bad u Musician. Ha kham jan-
miet, ha ka jingia don lang jong ki lyndan ki kynrem jong
ka Jaiaw Orchestra, la don kiba kylli ia nga; la ia ki jing-
rwai ba rga rwai nga la thaw hi ?

Shi " Nembah Ha U Juh U Snar:-

Ka Khasi Students Association lem bad kiba bun ki
members jong ka, ka la khot ia nga ban ia don lang ha ka
Rural Visit sha kawei ka shnong ha ri Bhoi ba la khot
kyrteng ka shnong Mawrong (Ym pat don surok ha
kata ka por, ngi ia bah ia kit bi ia ki tiar ba dookam jong
ngi). Haba ngi poi sha kata ka shnong, ki Samla, Kbyannah
Samia jong ka shnong Mawrong ki la rwai pdiang sngew-

Sherdaium : — U Sher ba kiew wahnt na phud ha ka um-
slap Tang shu ngad ka umslap u' sahkut ha i pung bym
lait kiew shuh ne hiar shuh ba la rit ka um.

bha ia ka Khasi Students Association da ka jingrwai 'SAML NONGKYNDONG' Hadi u nangta pat u Babu H9) Mawne ba ngi u khot lej Babu On u balong u President jong ka Khasi Student Association u sa pynthuh ia baroh ba m'nga nga dei u nonghaw ia ka jingrwai 'SAML NONGKYNDONG', kaba ki la rwai pdiang sngewbha ia ngi.

La don ruh ka jingkren-ong, ba namar ba ka Khasi Students Association ka don kum kine ki nongtrei, ki jingthmu jong ka Khasi Students Association kin sa iaid shaphrang

"U Mawbuh Khlem U Mawbsap Um Shong Beit"

Kumta ha kata ka miet nga la duwai iaroh ia U Blei Nongthaw namar ki jingai ba phylla jong U ha nga

"Ki nangkongwieng u ngap u lwai
Sur ki sim syiem halor diengbai
Ki rwai ia jingmaian ba khraw
Ki iaroh ia la u Nongthaw".

(La sot na ka "KSHAID LAIPATENG KHOHSIEW")

Nang Ai ksai Ka Dieng Ba Ieh.

Ha ki por ba jan kut ka snem 1958, U bah J. Kersing Tariang u la wer ia nga ban leit sngewbha sha itog jong U ba Mission Compound, Mawbar, Shillong. Ha ka jingiadon'ng jong U Bah L. Gilbert Shullai, bah Radbon sing Lyngdoh, (B.K.H D.U.P) bah J. Welsing Tariang ki la ia ped ia ka jingrwai 'Samla Nongkyndong' namar ka long ka sur Khasi paka, ki ong Man ka sien kitei ki Bah ki la shoppo ia nga ban thaw jingrwai Khasi Nga pat khlem tip hangno ki langsa ban ther puit ia ki sur Khasi ban shong Mawshakat. ki kien khasi bad ki sur.

Ka Sorot Hyndai:

Shoppo :— Ka jinghikai jingi ngam: la u bym nang jngi ki bat na u ryngdang, lyngthohdoh. Ki pynngam ia ka khlieh shapoh um. Ki rah uoh klo i ia ka khlieh ioh iap op. Ynda la milen ki nangpynjan ia ka jingslem ban rait ia ka khlieh napoh um. Kumta u sa nang ban jngi ngam.

Man ka miet ka la wan siat ha nga ka sur jong ki bun jaid jingrwai kiba nga iohsngew haba nga dangrit ba nga dang don ha shuonng, kum ki sur 'Dadi-hep', Shad Ha Ka Libong jong U Baba' bad kiwei kiwei ba ju kynud i Pa jong nga (Sri Emuni Roy Syiemlieh BKHDUB) Nga ngeit ba hadien ha bud kine ki sur kin wan iong ki sur ba ym lah han pynlip rong bad ban pynshroñ daei daei ruh. Na kum kine ki sur lah ban seng ia ki sur jyrthaw (Classical) jong ka Ri, da kaba lum lang ia kiwei kiwei pat de ki *Sar Tynrai* jong ka Ri.

*"Ka Sorot Hyndai kaba Jlih, Ba Loda Par U
Dkhiew U Kylla Lyndang"*

Hynñiew ngut ki Siren

Ha ka Lat bah jong ki Sur ba la pynlong da ka Khasi Students Association ha ka snem 1960, une u nongthaw jingrwai u la ioh lad ban pynrwai ia ka jingrwai Khasi ba la thew da lade hi bad ba la buh ha ki laisur synrop. La tem ha ka Piano da u B h Sumar Sing Sawian, ha ka Violin da u Bah Suba Bamon, Ksing Nakra da u Bah John Arthur Roy Ropmay, (BKHDUB) Ha ka Besili da u Bah Dronely Mylliempngap, ha ka Guiter da u Bah E Brektist. R. Wanswett. Kane ka dei ka jingsdang banyngkong eh ban tem ia ki jingrwai Khasi da ka iingpyniashoh sur lang ki tiar tem phareng bad ki tiar tem Khasi, Ia kane la lah ban leh da ka jingaijingmut jong u Bah Sumar Sing Sawian. Ka kyrteng jong ka jingrwai ba ngi la iarwai ka long "KSHAID LAIPATENG KHOHSIEW".

Da kaba pan ia ka jingmynjur jong ki NONG-RWAI, nga sngewsarong hangne ban buh jin kynmaw ia ki kyrteng jong ki :-

1. 1 Kong Barbara Swer.
2. 1 Kong Risawa Swer.

3. Kong Medolin Marbañiang.
4. Kong Matti Lyngksiar Sawian
5. Kong Listrimai Marbañiang
6. Kong Milissily Tariang
7. Kong Bionoris Shangpliang.

Nga pynpaw hangne ia ka jingsngewnguh ia ki Kmie ki Kpa jong kitei ki Theisamla jong kito ki por kiba la shah ia ki khun jong ki ban ia trei lamphrang lem bad nga ba kitei ki snem ban pynmih madan ia ki phlah ding jong ki Sur Khasi khlem riej wat ha ka pyrthei kaba :-

“Laiphew ki ki rong ha rong kin kie
 Ha pyrthei lew ba thied ia die
 Syrdep thymmai ha jaiñ barim
 Burom ia phi ka ai ka ia shim”

(La sot na ka jingrwai “Tip To Da Tip”)
Ka Shlem

Ka jingsngewbha ba kyrpang eh kaba ngan pyrtasangot ka long ia I Longkmie Evarista Warjri, Maw-lai (BKHDUB) iba ym shym la tyngkai ba ngan pyndonkam ia ki tiar tem tiar put ba don ha iing jong I Naduh ka Piano, Ka Violin, Ka Mandolin, Ka Harmuni, ka Shakuriaw, ruh ia ki kor pyniwai jingrwai, kum ka Gramaphon bad ka Radiu. Kumba katto katne por im shym la ai wai ia kawei ka kamra bad i la buh kyrpang ba ngan shong ban thaw jingrwai bad tem jing tem Na iing jong I ruh lah ban iohi kyndiang ia ka Lympung Weiking baba shad Sukmysiem man la ka snem, ha ka put ka tem ba shoh jong ka ‘Singshad bad ka Tangmuri.

Dei ha kine ki por ba nga “lohi khlem pelt” ia ki tiar tem tiar put ha ka jingpyiahap sur, **KI SUR BAD KSING KHASI** Hangne ha kane ka Shlem ki mih ki sur ka ‘Wah Rupa Tylii’, Kshaid Laipateng Khohsiew’, ‘Eu Bad Thiah Noh Ko Khun Thep Mynsiem I Mei’, Jing-

sngewbha Ba Maian'. Dei la kine ki snem ba u Bah Radhon Sing Lyngdoh u la tan ia nga ban leit rwai sha All India Radio, Shillong. Ki Rangbah na All India Radio, u Bah Ripple Kyndah, bah Beriwei Kyndiah ki ju a myn syiem ia nga man ka por. Khan tam u bah Beriwei Kyndi h u da ai ruh ki jinghikoi sneng Dei ha kine ki snem ba nga *Iohi Da Peit* ia ka dur ka dar, ka ngoh ka ian jong ki sur Khasi ha ka jingrwai. Ngam ju klet ruh ia u Bah Tokin Rymbai u ba ju kylli ia nga borobor, la nga dang lai bteng ban thaw jingrwai.

Dei ha kine ki snem hi ruh, lyngba ka jing- kynshoit pynshlur jong u Bah Bhiren Sing Thangkhiew (BKHDUB) bah L Gilbert Shullai, bah Radhon Sing Lyngdoh, bah E. Iantia Roy Wanswett, bah Bestomank Syiem k ba long ki Rangbah jong ka Khasi Student Association, ngi la lah han thaw bad ban buh ha ki sawsur ia ka jingrwai 'U PAID KHASI BAIAR', kaba ngi ju iohsngew 'Khyntiam U Pnar, U Bhoi U War, U dei u Paid Khasi Baia Ho.

Ka pung Syngwai.

Ha ka snem 1963, la ned ia nga da ka Sorkat Assam. (Ngi dang don hapoh Assam ha kata ka por) ban leit sha ka Inter State Cultural Exchange Group ban leit mih khmat ia ka Assam sha Jylla Kerela, Madrass, Bombay, bad ha ka snem 1966 sha ka Hii's Seminar sha Calcutta, ryngkat bad u bah Filkin Laloo (BKHDUB) uba long u Nongialam jong ngi ha kito ki por. Ryngkat bad u bah Filkin Laloo ruh la khot ia nga da u 'Dr. Bhupen Hazarika, uba long u Producer, 'Director' bad Music Director etc, ha kaba ngan rwai katto katne ki jingrwai Khasi ha ka Tape Recorder na ka bynta ka jingdonkam ha ka Film ba la ai kyrteng SHARATI ha ka Khasi bad PRATIDHANI ha ka Assamees. Lyngba ka jingialam jong u Dr. Bhupen Hazarika, rga la lah ban ioh leit sha ki bun ki jaka hapoh Assam bah ia shim bynta ha ki Variety show

bad ban rwai ia ki lingwai Khasi Dei ha kine ki por
 ba nga iohi ia ka jingriewspah jong ki sur j ng kiwei
 pat ki Jylla. Kine ki Jylla ki ia lah ban pynshong
 nongrim ia ki sur ba t sei madan ruh ia ki, namar ba ki
 don Riew Aiti Lut kiba la huh ryntih ia ki tynrai sur
 bad ha kaha kiba hadien hadui ki la ioh ban bud dien te
 kiba hadien habud ki nang pynjih, nang pynbang mluh
 shuh shuh

Ka Tulwar Isbad Ha ka Sop

Ka jingioh ia ka jingsynshar Jylla la jong, Megha-
 laya : ka la nangpynkyndit thret ia nea ha ka liang
 jorg ki sur Ka la pynshrai ia nga bad la pyndait
 btiar ia ka jingmut jong nea ban wad noh kloi bad
 bad ban huh ia ki sur la ha ka jingrwai ne jingtem ban ia
 kiew rynsan lang bad ki sur ba tam dor jong kiwei
 ki Jylla Nga iohi ba ka sur Khasi ka don ka kyrdan
 ba iaryngkat dor bad ki sur jong kiwei kiwei pat ki
 Jylla, wat la don ka jingiapher ba ia syriem thew. Dei
 ban pynsah dak khnang khnang ia kata ka jingiapher
 wat la dei ban jaw ka syep la dei ban jaw snam,
 kumta kan im ity nad lang ha ka jingiapher. Kumta
 halor ki tyhrai sur ya lah ban sa thaw sur ne
 tem sur da kaba tip Te... ki wan ki syrngiew sur
 ba bun jaid, hynrei ia ka dur sur ym iohi satia
 ban peit La por sha ka eh La kiew ka jingogiah
 shoiñ haduh u Tangkro

Kum ha kata kn por i wan iakynduh i Kong Lossi-
 mai Sylemlieb, (Iwei na na ki nongrwai ba pawnam
 jong ka Ri). I Nonghikai ha Khasi Jaintia Presbyta-
 rian Girls High School, Shillong; I ong ia nga ba ngao, ai
 jingrwai ban rwai ka School. Nga la khanguh ban ai
 jingrwai kawer Hynrei phi tip ? Ngam don jingrwai
 kaba iader kyrdan ban rwai ki Sim Syiem jong ki
 K J P Dei ha kane ka por ba nga la tied shi
 tied ia u Mawshamok Sur ha ka Tikni Sur sa kem
 ha ka Tikni Sur sa kem dong u Rui-Sur La huh ha u Titi

Sur bad la ioh buh ruh ha u Shlim Sur, sa ia ioh ban ia tan duma Sur ha ka KSING LYNTI (*Ka Ialwar Isbad la ich sei shabar jong ka sop*). Nga la pynbud Snar sur, tied Tyrnem sur ban ioh ia ka Sur-Jyrthiaw, ka Sur Padiah ha u Minor ka sur Lum ha ka Padiah, ka Mastieh ha ki sur rwai sur tem, ki ban sa kiew jingkieng sha ki sur Jyrthiaw. Lada ym don ka K.J.P. Girls High School ban khot ia nga borobor ban hikar jing rwai Khasi, ngam tip kan poi shano ka jingthaw jingrwai jong nga. Kumta la pynlong ia nga ban buh mawkynroh shimaw ar maw ha ka Shawrot ki Sur,

Ha ka jingwan jong ka Pattaskar Commission, katno ka jingsngew shngaiñ jong nga haba bah u E.lantist. Roy Wanswett bad u bah Darwin Pugh ki la ialeh shitom ban leit wat ksing bad Nakra wat naduh sha Mawlai ban ioh ai jingrwai sngap sngewbha jong ki Members jong ka Commission ha State Cenral Library, Shillong ban rwai ia U Paid Khasi Baiar 'Khyndiam U Pnar U Bhoi U War U U Dei U Paid Khasi Baiar Ho). Ka Pataskar Commission ka wan jngoh tohkit ha ka por ba ngi dang ialeh ban ioh ia ka State la jong kaba kyrpang. Kumjuh ruh ngam ju lah ban klet ia u bah John Deng Pohimen bad u bah Enowel Pohshna kiba ju kylli ia nga kham man ka teng la nga dang thaw jingrwai thymmai shuh, bad lada nga dang lai bteng ban thaw jingrwai. Kham bunsien ruh borobor nga shait don ha ka Lyngwiar dpei ki Sur jong u bah Filkin Laloo (BKHDUB) ban ia thir ksai ia ka rwai ka siaw ka tem ka put la jong Da ka jingkyrmaw ieij ia i Longkmië Shimpermai Syiem (BKHDUB), i ba long i nongrwai Khasi ba nyngkong ha ka H.M V(U Sier Lapalang) bad ia i Longkmië kong Emythis Blah kiba ju ia don ryngkat kat haba nga donkam ban leit rwai ne shad, da kaba phah sngewbha ia ki khun la jong ban ia shim bynta tem. Ki jong i kong Drostimai Jana, i kong Merlimon Thangkhiw (BKHDUB) u bah John Arthur Roy Ropmay (BKHDUB) ba ia tem kum ki nongialam ha ka Orchestra ha Shillong College.

KI SOROT HYNDAL, ki don ha baroh sawdong ki pud ki sam u Hynniew Trep, naduh Sohbar, Nongtalang, Jowai, Shella, Mawsynram, Lawbah, Bhowal, Malaisohmat, Maharam, Mawlang, Myllem, Khyrim, Nongstoin bad kiwei de ki jaka bym lah ban jer shuh hangne. Sa tang khyndiat ki tymmen briew ki dang sah mynta bad kiba tip ia ka ngoh ka ran ka pruh ka tda jong ki Sur Tynrai. Lada ka khmat jong kine ki tymmen kan lip hoh na pdeng jong ngi te ngin iabatai ia u Hati da kaba shu tba matlah.

Donkam namarkata ban lum thiar kloi kloi ia ki Thymmei Sur, ia ka tem ka put u 'Khyndiam U Pnar U Bhoi U War,' te ngin sa lah ban pynher stait katba nangwan ki por

**Ka Jaid Bynriew Kan Ieng Rasong
Haba ka Tip Tyurai La Jong.**

Khublei.

(E.Brektist.R.Wanswett).

Baroh ki jingrwai la pynmih by Courtesy-All India
Radio

KI PEOTRY KYNNTIEN JINGRWAI.

1. U Paid Khasi haiar. 1953.
2. Samla Nongkyndong 1952.
3. Khie neh'khun ieij jong nga. 1954
4. Weilyngksiar. 1976
5. Pom 'B' pom 'W' 1984
7. Ia nga wat pynjaw umnat' 1986
8. Lapbah Sobra. 1988
9. La wan hiar ka snem thymmai. 1989
10. Snem'thymmai ia kynjut kti'. 1989
11. Hoi kiw ka Mei India, 1979
12. Akor kaba tam. 1982
13. Khublei ia phi 1982
14. En bad thiah noh khun. 1956
15. Bch ka'Rani san shor san shor 1978
16. La jong te la i jong. 1982
17. Ri Sobra. 1988
18. Khubor phylla ne khubor lorni. ?. 1939
19. Wan sha ling i Mei ho. 1939
20. Ki Lasubon bad ki Mangkara. 1989
21. Tang jingiewbih. 1990.
22. Shad te khun ha ka Libong jong u Baba. 1983
23. Wan hiar noh jingsuk 1957
24. Mama Nehru ba ieij ia ki khyannah 1989
25. Ling i Mei 1956
26. Jirgim samla 1984
27. Khublei ko por ba la leitnob, 1988
28. Jingieij b'la kyrkhu. 1989
29. Nga iohi kawei ka sh jong. 1979

KI POETRY - KYNTIEN JINGRWAI . . . 2.

30. Jingstad ka Ri la jong. 1959
31. Snemthymmai suk la wan. 1965
32. Bam khana 1957
33. Ka snam ieij Ri. 1977
34. Lam ia nga. 1976
35. Wan noh bad nga. 1974
36. Kyrkhu ma phi ia nga Mei, 1975.
37. Nga la ur nga la ur. 1968.
38. Ka Mei rilum ka khot. 1982.
39. Tip to da tip. 1959.
40. Ka ksing lynti 1977.
41. Rangli die sohmyndong. 1974.
42. Ka shad Mawsynram. 1958.
43. Jingie j ba tang ha sla. 1956
44. Wah Rupa tylli. 1956
45. Kshaid Tyngrong. a - la. 1974
46. Thiah thiah suk baieij bathiang jong nga. 1967
47. Jingsngewbha ba maian. 1958
48. Kynjai ri Sohra. 1984
49. Ieij ia nga kumba nga la ieij ia phi. 1984
50. Shithi ba kit ka kot kudi 1964
51. Khyannah rit hai iuuuuuuu. 1973.
52. Bam khana snem thymmai. 1962.
53. Tang uwei u Nongthaw. 1962.
54. Ioh ka sdang na rympei. 1958
55. Svntiew bun rong 1959.
56. Ngan ap tang ia phi. 1969.
57. Ka shnong Mawryngkneng. 1977.

58. To rep la bam ban dap. 1960.
59. Kshaid Laipatengkhoisiew. 1957.
60. Khubor ba par haduh mynsiem. 1958.
61. Lympung ka Ri Khasi. 1959.
62. Ha ka sngi jinglailuid. 1986.
63. Khublei ia phi ko snem barim. (Ym tip snem)
64. Blei ba khraw tam. 1982.
65. Da saifdur ia la ka longiing longsem. 1976.
66. Ngan jied tang iwei. 1990.
67. Btin lem Mame ia nga. 1959.
68. Rangli shem pap. 1977.
69. Ia phi ngam lah ban klet. 1956.
70. Hynfiew Jylla Ka Ri mihngi. 1990.
71. Wan sha lympung ki Sur. 1990.

U PAID KHASI BAIAR

1957

Hoi kiewww . . . 3 sien

Ref :- Khyriam u Pnar,)(
 U Bhoi u War)(
 U dei u paid)(2 sien
 Khasi ba tar ho)(

Khyriam u Pnar
 U Bhoi u War
 U dei u paid Khasi baiar,

1. Ki khun ka wait ki khup ka stieh
 Ki paid u khyndalbah ryntueh
 Ynda dap bang la ka jingstad
 Ale syrdoh jingdum ban bibat
2. Kum syntiew rit kyt under bang
 Nangsan artot, ban tot ryntueh
 Waib jarawain ki rangpak
 Tyrpeng kin xhlaib ban kit ka Ri.
3. Ko Meirileg Meirisan
 Kyrkhu ma phi ban roi ban san
 To sei ma phi ba ki ranew
 Ki rang ki thei ba i khia thew.

1. A ko samla nongkyndong
 Nylla jong u nie u kong
 Rangsamla Ri Khasi
 Thei samla ki phuh samrkhie
 Dur jong phi ba kin iohi
 Badno kin pynshongdor
 Ka kshar hi kan kham pohdor
 Akor jong phi ban nujor.

2. Premiet jong u 'iar nypgkong
 Ja sohriew phi khem ja song
 Jar jar ha u ba ar
 Pynbiang la khoh la u star
 I waitkhamut ba nep har har
 Phi mih ha u balai
 Bad ki dongmusa phyrnai
 Kum ha khriang ki shersyngkai

3. Ha la bri ha i base
 Phi ia shong jahthait songwbha
 Kynthai ki iasong kwai
 Rangbah dii duma sadhai
 'Er pynngad ka beh jai jai
 Rynthi phi ia trei lang
 Tuid jem jai ki sur babang
 Pusi skam ki khana-tang

KHIE NOH KHUN IEIJ JONG NGA 1964

1. Khie noh khun ieij jong nga
 Khie noh ki ieij jong nga
 Meingi ka la sdang mih
 Suif bneng sdang saw sdang ih
 Khie noh sum kti sum kjat
 Da bta ka khmut khmat
 To da leh sting leh smat
 U shhiuh khyllong da sad
 Bad i Mei bam ja step
 Bam lang ryngkat ki hep
 Bam kdang ma phi shuwa
 Ba ngan leit lum lyngkha,

2. U Heh u dei u rang
 Sharai masi ki blang
 Shalum to firah ialam
 Ban bam phlang lung ba bang
 Jasong sa bam mynsagi
 Put mieng ka besili
 Ryngwiang u khwai to rah
 Khwai sher dohtthli jyntah
 Dang kham shai wap phai noh
 Ki blang masi baroh
 Shuwa ban dum sha ilog
 Tynrong shikie ka dieng.

3. Kongthei ki sylar na sem
 Sa phie ai riwtheadem
 Sar ka iing ka phyllaw
 Phi la sathla khyuraw.
 Ynda nangta kongthei
 Phin sa lapé ka dpej
 To shut ki khiew ki ptiang
 Ka iing da lum biang biang
 Ia i hep i theiri
 Mynsagi ai ja umshit
 Janniet sa pyntiewum
 I mei jah jrem ban sum.

WEI LYNKSIAR.

1976

1. Ko Weilyngksiar phi don shatei mihngi na
Mawryngkneng
Ko Weilyngksiar ki um na phi ki tuid khliir
khliir sha wah Umkhen

Baroh arliang lynter ba tuid jong phi
Ki pynthor kba ki madan ki hali
Ki syntai lum ba noh padun kum jin kulai
Ha ki tnad dieng tawah ki tiew bun rong
Ban jied jingieij kat na ba shob ki mon

Ko Weilyngksiar dohnud samla ia phi junom
ka tдем saihon.

Ref :- Ba temon ba tesi,
Iwbih man la ka sngi
Khuri jingieij ka biang ka dap miar
Tang peit, . . . ia phi ko Weilyngksiar

2. Ko Weilyngksiar na phi ki mih ki rong u sim-
pyilieng
Ko Weilyngksiar nongkhwai sha phi ki noh la
ki ryngwiang ki kieng

Khasaw shaneng sharum ki khawoit tdong
Ba shong synran ki sher syngkal bemon
Tang iano te ngan jer shyntur shub ngam sngew
don
Ha thwei phalañg phyrnai ki mawsohriew
Ba hub u Blei peit lynggoh khun byn-riew
Ko Weilyngksiar ia phi ngan iai kymaw wat
ba ki jingphohsnlew

Ref :- Batemon batesi
Iwbih man la ka sngi
Khuri jingieij ka biang ka dap miar
Tang peit, . . . ia phi ko Weilyngksiar.

POM 'B' POM 'W'

1984

1. Tynjuh ka pdok pisa
 Wat bam ja khluit shongshit
 Jingkmen ba dap khuri
 Shakhmoit i lub ia phi
 Phin long tyng-ab pam 'b'

Ban rwai ha
 iing kynthai
 katba dang

Ref:- Kitbok kit rwiang ia phi
 Phin im suk man ka sngi
 Khublei tyngab pam 'b'

khreh ban pyn-
 hiar synjat.

1. Tynjuh ka pdok pisa
 Maiu u rang ba kyojreng
 Wat bam jakhluit shongshit
 B'la don ba lum kynshew
 Heh jingkit nangkhiathew
 Phia long tngaw pam dablew.

Ban rwai ha iing
 Shynrang katba
 dang khreh pyn-
 hiar synjat.

Ref:- Kit bok artad phin kiew
 Ban nangroi, iong; manbriew
 Khublei tngaw pam dablew

2. Men Kmie men Kpa la long
 Nongrim long iing pynshong
 Pynch ka daw ka rngiew
 Arted shajrong nangkiew
 Pam bi bad pam dablew.

Ban rwai habala
 dep pynhiar synjat.

Ref:- Kit bok kit rwiang ia phi
 Phin im suk man ka sngi
 Khublei tyngab pam bi
 Kit bok artad nangkiew
 Ban nangroi long man briew
 Khublei tngaw pam dablew

Tyngab pom noh la 'b' — TNGA.

Tagaw pom noh la u
 'w' — TNGOA

KYNTHAI

SHYNRANG,

PYRTHEI BAN LAIT UMSNAN 1986

1. Sawdong pyrthei ngi peit ngi wad
 Hangno nangno ban loh jingstad
 K'o ki khraw bor ki khraw-jabrieng
 Pyrthei ban shong suk khlem jingtieng.

Ref :- Manp ia pyrthei ban ialam
 Dad lait na jingshyrkhei umsnam
 Bynriew ba shong jingsuk jingsaiñ
 A jingstad jingshai to ialam.

2. Ko ba khraw bor ma phi wan rah
 U paid pyrthei ban im ban sah
 Ban im ki dohnud shong palei
 Bynriew b'la thaw kordor u Biei

IA NGA WAT PYNJAW UMMAT 1986

Ref :- Ia nga wat pynjaw ummat
 Ai kito ki jingiwbiñ kin her ryngkat
 Ia nga wat pynjaw ummat.

1. Kito ki por ba kper syntiew, iwbiñ ba phuh shireng
 Iwbiñ ka dang iaisah mynta, kan her sha ki junom
 Her kat shaba don mon, her kat shaba don mon
 Hynrei kito ki jingiwbiñ, suhsieng 'er batemon.
2. Hajar ki laiphew 'er iwbiñ, syrwet ki beh pynshoh
 Kito ki ngi ba thiang jingim, lyndet ban pynkiet
 nob.
 Mon, her kat shaba her, mon, . . her kat shaba her
 Hyarei kito ki jingiwbiñ, suhsieng ha ki sawlyar.

LAPBAH SOHRA.

1988

Shynrang)(
 &)(Lapbah Sohra, hei u lapbah Sohra
 Kynthei)(Lapbah Sohra, hei u lapbah Sohra
)(Lapbah Sohra, hei u lapbah Sohra.

1. Hei ho u lapbah Sohra masta u la sdang
 Pangah dieng ki siej ba sympat u kyllang
 Her kynting lyoh khyndew na ki them sha ki lum
 Mariang ka pynkhreh u lapbah ban pynsum.

Ref:- Jraih raih u pyrthat hei u tied u mastiek
 lapom ia lymbub ki lyoh iong ki lyoh lieh
 Khlek khlek ba suit baeng ka leihle ka thabe
 Hei ho an sa ther te u lapbah Sohra.

Shynrang)(
 &)(Lapbah Sohra, hei u lapbah Sohra --
 Kynthei)(3. Sien,

2. Kshaid nob nator mawsiang sha ki luh bad ki
 them
 Kshaid Nohkalikai, kshaid Khapnat, kshaid
 Daitthlen
 Ka phudbah ka phud rit, shka ka sdat ka Shyrtan
 Ha kjat lyngkha u Bnang kyrhah ka byrthen.

3. Te ki nob kshaid Kynren, kshaid Laitpateng-
 khohsiew
 Sha thor sha u khat sha ki pung ba jylliew
 Phyrnai wah Rupatylli, ba ki rong rupa.
 Slapbah ri Sohra, ka dap um ka Sarma.

LA WAN HIAR KA SNEM THYMMAI. 1989

1. La wan hiar ka snem thymmai
 Kan wan rah jingsuk jingkmen kyrhai
 Naduh mynta shi tarik, haduh shem snem shi tarik
 Por ki sngi kin iaid thik thik

Ref :- Pynkhlaia ki tytpeng jong ngi
 Jingkit ba man ka sngi
 Ha u tai u snem thymmai
 Kynjut kti khublei ngin ai.

2. Snem thymmai to wan ai
 Jingsuk jingkmen kyrhai
 Khun bynnew ha pyrthei
 Ba la thaw kordor u Blei.

SNEM THYMMAI IA KYNJUT KTI. 1989

1. Pyrthei marlang puh samrkhie
 Lok ki jor ia khublei kti
 Uha riwspah ne ba duk
 Ki ia nguh ha snem ba suk.

Ref :- Phai shakhmat ruh, kynjut kti
 Phai shadien ruh kynjut kti
 Snem, thymmai ba suk ia phi
 Snem thymmai ba suk ia phi,

2. La bha ne ym bha ryndang
 Mih shait shait ki sur ba bang
 Ia thap kti ia kyrdem kjat
 Sogewbha katba mon ia shad.

HOI KIEW KA MEI INDIA. 1979

1. Da bor baroh trei, ban im ka rympei i Mei
Khun Meghalaya, khun baiej ka ri India
Rong ba pher ngi phuh, ngi ia lon, ka juh
Peit lyngngoh pyithe, India long kawei
Sngap kine ki kyntien, kynmaw da kynmaw dngong
Hajar da hajar sien, Mei India ka ia ong

"TO ONG KO KHUN"

Kyntak tak tak, kumba phah i Mei na iing(2 sien).
Hoi . . . kiewww . . . (3 sien)
Naduh Assam haduh ka jylla Gujrat
Jammu Kashmir, haduh Kanvakumari . . .
To ieng ko khun ka Ri, ka dei ka ri jong ngi
La spong ne boh khaila, ngi dei ki khun India
Sem sari ne Dhara ngi dei ki khun India.

AKOR KABA TAM 1982

1. Ko lyer batemon batesi rah jingiwbi
Ia dohdud samla sa shisien to wan pynkhih
Mynsiem kaba thait kan sah ding saihon ba rhem
Ban tei ki mawmot, mawbynna ka Ri kylleng.
- Ref:- Ki khmat ar-tylli ki ban peit ki ban iohi
Ki skhor artylli ban sngap ia ba lait ba tam
Jabieng kaba stad man ki lad ka pyndongam.
Shyntur u thylliej, da kren thew, . . akor ba tam
Akor kaba tam.
2. Ha College ne ha University phi don
Hangta keifi pynpaw ia jabieng ba jwat ki mon
Ioh bieji mon sngewbha, ioh shu btuit kyllon lympat
Tyngkoh ka jingim, wow ko Mei la shem suhsat

KHUBLEI IA PHI

1978

1. Katne paralok baroh phi ia don kyrhai
Ha la suk ka sañ, ka dohnud kaba sadhai
Mynsiem kaba kmen kaba ieij kum shipara
Ba téh ka jingieij u hyndai u longshuwa.

Ref:- Khublei a khublei ban ong ruh ngim sngew nang ong
Ban lah ban da lah ba ngin ong to shong to shong
Ngin iap ngin iap lang, o ngin im ngin ia im lang
Yn leh kumno te, por kam shah ki kam ki khang
Khublei ia phi. (2 sien).

2. Leit suk to leit suk haduh banda poi ha ting
Kynmaw mar kyliang, Biei na jrong un ri ua btin
Ki shihajar nguh katba dangim ha pyrthei
To sei la ki kti, arti ba ngin ia khublei.

EN BAD THIAH NOH KO KHUN 1956

1. En bad thiah nob ko khun thep mynsiem i Mei
Paila kordor jong nga, syiem te ha pyrthei
Na pukri jong phi syiem, tyllun mawhordor
Hajar, kim lah kyliang ummat ba rem dor,

Ref:- En nob paila jong nga, ba dohnud ka peng
Ba iam pangnud ma phi, nga jaw ummat lang.
Nga jaw ummat lang syiem, bad phi nga kyadeh
Ban, rkhiang ummat na phi, nga kyad ha pnch

2. Iam phi kyang te khun ki ngab ki saw kyrang
En nob paila en nob, ioh sa set ryndang.
Ko bhabriew i Mei ko thei jyllun tymphuif
Thei bhabriew shakmoit wiat, samrkhis nob rym-
muif.

BEH KA RANI SANSHOR SANSHOR 1973

Ref:- Beh ka rani sanshor sanshor, shi mohor paila
Beh sa u khla rainor rainor, ioh iathuh khana
A ki kynoi, kynoi ha ka synduk
Sawkher saw dolloi, sawdong ha ka muluk.

Para khyannah sawdong pyrthei,
shynrang bad kynthai
Ka hok ban im ban roi shaphrang
Pyndep la kamram
Hok ka jingim, baroh ngi dei ban ioh
Kamram pat ngi dei ban pyndep hok baroh.

1. Ko Mei ko Pa ko ba ieij ba thiang
Ai ngin doh te markyllang
la phi ngin ri ngin sumar pynbiang
Ba phin im shongprah shongshang
2. Ko sim khyllai sim dohdit dohdang
Ai buin khyndiat te nga la kdang
Ngan khwai dohthli ngan leit khwai dohtham
lano ngan ai u sohphinam.
3. Katai ka phreit kaba pah pdit pdit
Kren pyndom ia i kongnit
Ynda wan i bah heb la syit
Ngin phah riam te da ka thit.

LA JONG TE LA I JONG 1982

1. O lehnohei dur bhabriew
Jingmut te kaba sniew
Mynmiet mynmiet kum khabasa
Mynstep kum ka tungtap
Ref :- La jong te la i jong
La lieh ne la i iong
La i sohkhruh ne i syndam
Ha nga i bha briew tam.
2. O kum u puittangkuli
Kynjih kynjih mawsiang
Ka shun ka shun ruh ym pat pei
Lada paw pen ryngkew.
3. O wek wek ka bohkhaila
Pyni saipan rupa
Pynban pisa ba phra ana
Ia wan tynjub khabab
4. O diengduh ma ka shanam
Mawpyllon jalyngkhiang
Tymmen ba shoh ka hadphinam
Kyllon ha ktem eitsniang
5. O kynjar ha dieng phyllut
Kynjar ha dieng phyllut
Sngewsat ba rem ha ka iasiat
La jaw sa ka eitmut
6. O kharoin tyrkhong puria
Wan kit na ha tharia
Doh sniang saw kti ka kshong ba khleif
Hai re ka doh jynreif
7. O ka shnong ia risa shaw
Arngut la ia pam daw
Shyiengkrung tyngab, shyiengkrung u tngaw
Thlithad bad khaiapsaw.

RI SOHRA.

1988

1. Ri Sobra ri Sobra, ba la don nam ha pyrthei
 Ka Ri kulong kumah, ka akor ha la rympei
 Ka nam kum pansngiat ksir, burom kum paila
 ki kpieng
 Ha ri Khadar Dolloi, ha ka Ri ki Laiphewsyiem
 Ki kshaid shu noh rymphutm, dieng ki slej ki
 phlang jyrngam
 Ri Sobra ka mariang, ia phi ka shu doh shu piam.

Ref:- Ri Sohra ri Sohra, akor kaba nylla
Ka ktien ba teh ba song, ia ri Khasi Jaintia
Ba la buh da u Bl i, dak ki shin kiba phylla
Ba peit lyngngoh u briew, ia kadur ka ri Sohra.

2. Ri Sohra ri Sohra, ka ri jong ki krem pubon
Syntiew phuh bun rukom, ha pyrthei ym ju kham don
Na kliar ki lum Sohra, ha ka por synrai ne tlang
Peit ia kitei kitei, ki kliar lum ki Makashang
Rupatylli don nam, bad ki khanatang ba bud
Ban rung sha ka Sarma, ban peit te la i bynnud.
3. U sniang Mawphu ba kshong, ha ka sngi lewbah Sohra
Kaitsiem, kwai, u tymphew, sohñiamtra ki war Shella
Ki mih ki rang ba khlaifi, ha ka trei ka kit ka bah
Ki dak kiba dang sah, ha u mawkhoh u Rambah.
Wiaw wiaw, ki siaw ki rang, saw kyrang ki theisamla
Ka shlei ka aiom ksiar, ha sawdong ka ri Sohra.

KHUBOR PHYLLA NE. . KHUBOR LORNI.? 1989

1. Khubor phylla alu phi ioh. . ?.
 Ktien briew ne kot khubor ba thoh ?
 Khubor thymmas ban ia tip lem
 Kumne teng teng ba ngi ia shem
 Ref:- Khubor lorni ba ju pynmong
 Ki lok ki jor, marjan ba shong
 Khubor lorni ba ju pynjot
 Wat p'ra ba ieij ba thiang dot dot
2. Khubor na khlieng ka tyngab
 Naneng narum kat na ba lap
 Khlem da pyrkhut ban iathuh briew
 Kham bunsien ka lam sha jingsniew.
3. Khubor ba rich bym ju kham hna
 Tip long ne em kaba shisha . . ?.
 Phi iathuh ma phi shi kyntien
 Kiwei pynjrang hajar kyntien,

WAN SHA IING MEI HO. 1989

Ref:- Wan sha ling i Mei ho
 Mei ba ieij la jong mo.
 Spah mynsiem kham kerdor
 ling i Mei darabor.

1. Ba kut lynti ki lad
 La dum ka bukt ka stad
 Ban sang pat sa shisien
 Ban bujai ban pynbtin
2. Lynti kyllaiñ ne' bett
 Phim tip shano ban leit
 Shuwa ban sep ka sngi
 Don ka wei ka lynti
3. Ki khun kum ksiar rupa
 Ba ieij i Mei i Pa
 Ban tip hynmen para
 Ban tip la kur la kha.

KI LASUBON BAD KI MANGKARA. 1989

1. Ki rang ki thei ba samla ba dang pura
 Dohnud ba kmen ba shu dap tang jingsngewbha
 Kum kpieng, kum paila, mawkordor : Mei : Pa
 La kum pansngiat ksiar halor khlich ban phong shirta.

Ref :- Ko ki lasubon, ko ma phi ki mangkara
 Jingswbih ba thieng, wat lehkai leh thamula
 Dang biang la ka por, ka por puh samrkhie
 Saw huiñ ba la ih ki ngab ki jong phi
 Tang ia dei kyntien, la burom to bat (2 sien).
 Mynsngi ne mynynia, im suk baroh shirta (2 sien)

2. Pyrthei ka muluk bad phi ka shong kmen sadhai
 Syntiew ba isi puh dap tang jingswbih hai hai
 Lum ki them ki dap, tiwdohmaw, ki lapongnai
 Ia phi ker sawdong tang ki jingsngewbha kyrhai.

1. Synti-w ba phuh ha shureng riat
 Bynriew bymlah iohi ka khmat
 Nangta tang jingiwbihi ki her
 Miet la bad sngi ba kit ka lyer
 Narud jong phi ki iaid lynti
 Thei, rang, bhabriew man la ka sngi
 Ban da la tip hangno phi don
 Shata kin da la nob ki mon.

Ref :- Tang jingiwbihi, tang jingiwbihi
 Ba her dei por bym ju kyrkieh
 la ka mariang ba suk kynjai
 Phi phriang iwbihi ba khlem dawai.

2. Ko syntiew ba her jingiwbihi
 la phi sngewkwah ban da iohi
 Phi phuh shida, phi don akor . . ?.
 Kumno ia phi ngan pynshongdor . . ?.
 Ban da iohi nga lah ban ong
 Phi phuh tlem rong nadong shadong
 Iathub ia nga, hangno lynti . . ?.
 Nngan wau ban peit, peit tang ia phi.
3. Ki keilympied bad ki keirang
 Najan shajan ki leit ki wan
 Lynti ki khat nalar mawsiang
 Arted, arsut, klew, biar biang biang.
 Ban ioh ia phi ban ban iateh lok
 Jingim la biang la sngew syrtok
 Bad phi ban ia syllok shisien
 Shawei, shaar ngam kyrtiang dien.

SHAD HA KA LIBONG JONG U BABA 1988

1. Shad to shad te khun ha ka libong jong u Baba
(2 sien)

Ba men san te joit joit ka lashai la shisngi
 Ba men long u rangbah, kum u kpa kum u kñie
 Ba men mlien la ka met, ba men mlien la ka phad
 Ba men long uba khraw, ka jingmut jingpyrkbat
 Ba men long u ba shait ba men long u ba kcit
 Ba men long uba shlur ha rynsan ban kiew joit
 Ba men long khraw jutang, ia ka kur ban sop spaiñ
 Shad shad . shad

2. Shad to shad te khun ha ka libong jong u Baba
(2 sien)

Ba men khlaiñ ha ka met kum u rang ba kynjreng
 Ba men jwat ki khohwab, ba kin khlaiñ ki tyrpeng
 Ba men kit la ki khun, la ka jait ka kynja
 Ban pyndap la ka ham, ban pyndap la ka sa
 Ba men bsa ia ki khun, ban iarap ban iadu
 Ha ka eh ha ka shon, jong ki kur jong ki kha
 Ba men kieng la ka wait ba men kieng la ka stieh
 Ban iada n'u nongshun, baba paw haba rich.
 Shad.. shad .. shad .

- 3 Shad to shad te khun ha ka libong jong u Baba
(2 sien)

Ba men long te mame' u mawmot, maw'ynna
 Ba ka khmat kan phyrnai, kum 'naikhatsawsynia
 Ban ialam, ba kin bud, i'u rlewshlur ba shisha
 Shad...shad...shad ...

Shad to shad te khun ha ka libong jong u Baba
(2sien)

Ba men shai men tyngshajñ, kum u lurmangkara
 Ban sah ha ka lashai, da ka dak ka nuksa
 Ba ken sah ka burom, ha ki khun ki pyrsa
 Ba baroh kin burom, ia u briew ba shisha
 Ka burom bad ka nam, ba junom kan iaisah.

SHAD HA KA LIBONG JONG U BABA....contd.

Ba ym don mano shuh, ban pyndam ban pynjah
 Ba kan sah ki dien maw, kat ki dak u Ramhah
 Shad, . . .shad . . .shad. . . .

Shad to shad te khun ha ka libong jong u Baba
 (2sien).

Ba men bat ka iktiar, ha ka jingim shirta
 Ba kan khraw ka jainpong, ha ki kur ha ki kha.
 Shad. . .shad, . . .shad. . . .

Shad to shad te khun ha ka libong jong u Baba.
 (2sien).

WAN HIAR NOH JINGSUK. 1937.

1. Kjat kijong nga shata ai kin kit kin lam
 Sha ri jingsuk shaba myn-iem ka iai thrang
 Ban shong hangta tang shi khyllipmat
 Junom junom ngam kwah shub ban khlad
 Ban loh jingtingen na pyrthei ba dum
 Ba mynsiem kan suk kan sngewhun

Ale wan noh wat buhrieh na ka pyrthei
 Dohnud ba pang syrpat pynjem, la kti ba sbun ba jem
 to sei

Ba ki ummat ba ju jaw synia bad sngi,
 Kin kylla long ksiar mawlynnai, haba don ryngkat
 tang bad phi

Ale jingsuk ale wan hiar, ia nga na phi to ai
 Ki jingkyrkhu jingsuk bathiang, mynsiem kan suk
 kynjai,

2. 'Er batemon, batesi beh pynbang por
 Sa shisien pat ia nga to wan rah khubor,
 Iathuh ma phi iathuh tang ba nga
 Jingsuk shongsuiñbneng ne fiamra
 Ne hangne bangtai kan leit paw
 Ia ka nangta nga leit ban shaw,

Kumno ngan leh ia phi ban pynhun pynbiang
 Lynti ban hiar ma phi jingsuk, da la u nuhkhieh
 te ngan siang

Ki mawkordor, mawhira, ki iing mala
 Ban hun ma phi kynsai ngan theh, ki sur ba bang
 u saimuka.

Bad phi jingsuk ban shong ryngkat, ummat kthang
 long umthiang

Ha la pyrthei jingim kan shong, ki sngi jingsuk
 ba thiang

Ki sngi jingsuk, ba thiang. . . . ,
 Ki sngi jingsuk bathiang.

MAMA NEHRU BA IEIJ IA KI KHYNNAH

1989

1. U nongsandur ia ka longdico
Ri India u paiz hyllien
Ka khmat ba phuh samrkhie ba kmen
Tiew kulab sien ba shadem

Ref:- Mama Nehru ba ieij ia ki khyannah
Jingkynmaw junom kan sah
Mama Nehru ba ieij ia ki khyannah
Jingkynmaw junom kan sah

2. "Nga kwah ban don por shuh" u ong
la jingduk ban rat dyngkhong
I'u paid ka Ri, ia ki khyannah
Ha rynsan ba jrong ban rah
3. U Rangpyrkhat bym ju sarong
Um ju kwah ia ka rongphong
Bun kiew kyrdan ban kiew burom
To ieng ha ki kjat la jong.
4. "To trai ban pyaroi ia ka Ri
Wat ia shun wat ia bishni"
Leh ia ka hek wat ia leh pap
Wat bam tyngka, wat bam sap
5. Na d'war u Biei ia ngi kyrkhu
Kyrkhu ko Mama Nehru
Shajrong lama India ban her
Mawjam phi la buh ter tez.

IING I MEI.

1956

1. Haba nga don ha la iing bad i Mei
Bneng jong nga long hangne ha pyrthei
Jingsngewsih khuslai na nga ki phet jngai
Mei ba icij jingpang jong nga i syrpai

Ref :- O nga nga icij ban pyrkhath ia ka iing jong i Mei
Haba nga don bad i ne ha ri nongwei
Ngamju klet borabor, nga dawai khlem da pep
Wat la iing jong i Mei, dei tang i iingtrep.

2. Mei baicij jingd'wai h'u Nongthaw ngan buh
Wat la khmat jong phi shipor ngan duh
Ynda ngan wan phai sha la iing ngan shem
Mei baicij ia nga in kdup ha shadem.

JINGIM SAMLA.

1984

1. Kum syntiew jingiwbiha ba sngewtynnad
Tiewdohmaw, tiewdiengngai bad tiewkulab
Ha dymmiew, ha ri lum ne ha ri them
Jingim samla, jingim kaba suk ba tlem.

Ref :- Ko samla ha jingkmien ha jingsngewbha
Da syrtok ka jingkmien ka jingsngewbha
Tiak, kyntiak naduh khlieh haduh khongdong
Top, shi top, haduh ban jop ia ka thong.

2. Kane te, ka jingim jinglong samla
Ka iai ap u 'saiksiar ka panjira
A ban loh, ban da loh sa u Moina.
Jam samla, jam sha kawei pat ka rta.

KO POR BA LA LEIT NOH.

1988

Khublei Ko por ba la leit noh .
 Tang jingkybmaw ngi ioh ban jngoh
 Jingkmen jingsngewbha la ioh lut
 Mynta dap tang jingthiang bynnud.
 Khublei ko por ba la leit noh.

Ref:- Ha pneh jingieij i Mei i Pa
 Ruh ha jingieij ba ngur samla
 Ban ia nu jor kam long ei ei
 Ko aiem ksiar ha ka pyrthei

2. Phuh samrkhie ia kaba la shai
 Khlem pep kan mih ka sngi phyrnai
 U lyoh jingdum un her un jah
 Ka sngi u bnai ki khlur kin sah.
 Khublei ko por ba la leit noh.

JINGIEIJ B'LA KYRKHU

1989

1. Kjat sngi ba thiang tam, ia phi kin iai doh
 Batemon, ba tesi, thiang ba jem iai shoh
 Ki sngi ki ki por ki leit ki wan bad kin iai mih
 Ko jingieit ba la kyrkhu kan nang neh nang ih.

Ref:- A ko jingieij ba la kyrkhu
 Da kawei pat ban shem ym don dor shuh
 La saifidur ha ka lawarding ba rhem
 Kan mih kum ka ksiar phyrnai ba tlem.

2. Jingieij b'la kyrkhu, ka don tang kawei
 Shijur ia deng lang, shaba kut pyrthei
 Jing atphyllung ba jur wan kynting barabor
 Kan nang iai neh kan nang iai skhem kaba kordor.
- 3 Phriang dohnud ban pdiang, da ka jingngewbha
 Jingieij b'la kyrkhu, jingieij ba nylla
 Kam dei ka rong ne ka maia ha jingphohsniew
 Hynrei hangne ka shong tynrai ka long bynriew.

NGA IOHI KAWEI KA SHNONG. 1979

1. Nga iohi kawei ka shnong
 Pait byllien hangta u shong
 Ha ka Ki kaba sha jngai
 Miet bad sngi ka iai phyrnai
 Shnong ba dap jingsuk jingkmén
 Ym don shuh ba lah ban shem
 Lano ngan ioh poi hangta
 Shnong u Trai jingkmén engewbha.

Ref :- Hangta ym don jingkbustai
 Dap tang sur ba thiáng jingrwai
 Ryndang sur ba bang ba jem
 Ba rwai kiba sngur ba tlem
 Bym ju don shuh ba pyrthei
 Ki khun kiba la map ei
 Baroh hangta khlem dawai
 Shirta kin shong suk kynjai

2. Bun bah ki kwah rung hangta
 Hato don, ym don jaka . . ?.
 Ban shong bad kiba la jied
 Shnong b'la tei sawdong maw-lit
 Riewkhuid b'la siewspah kordoe
 Spah pyrthei kam lah nujor
 Pynkhreh hangta ban ioh shong.
 Bad u Trai khet ka burom,

JINGSTAD KA RI LA JONG. 1959

1. Ia snoh kti lang ki khun ieij ka jingstad
Ki umpohlew kordor jingstad ban mad
Ban ieng rasong ba kan sah burom
Jingstad ka Ri la jong.

Ref :- Ale, ale lang, ale lang baroh
Ai ki kti ngin ia snoh
Shapbrang ka lama, jingstad ban leit rah
Jingdum kan phet kan jah.
Jingshai na ngi ban paw kyndiang
Phyrnai jingstad pyrthei mariang.

2. Hapdeng jingdum bad jingiong jong ka miet
Ngin iai phyrnai kum sharak ding barit
Ai jingkytmen i'u bakhrav barit
Jingstad ka Ri la jong.

SNEM THYMMAI SUK LAWAN. 1965

1. Ka snem thymmai, ka snem thymmai, snem thym
mai suk la wan
Snem thymmai suk ha ngi la poi, kyrkhu kyrdoh
ngin roi ngin san
Ka snem thymmai, ka snem thymmai, snem
thymmai suk la wan.

Ref :- Dap jingsgewbha, to ngin iarwai
Mynta la dei ka snem thymmai
Khyannah, samta, tymmen wan lang
Dap da jingkmn, ha sur ba bang.
Ba dap jinghun, suk bu kynjai
Ba ngi la ioh ka snem thymmai

2. Ka snem thymmai, ka snem thymmai, snem
thymmai suk la wan
Snem thymmai suk la ngi ka doh, i'u khun
bynrivw pyrthei baroh
Ka snem thymmai, ka snem thymmai, snem
thymmai suk la wan.

BAM KHANA.

1957

A ha ha ha. . . A a ha ha E he he he. . . O o ho ho ho.

1. Bam khan ia lehsngewbha
Khynnah tyrmen bad samla
Dih sha ruh sngewmuja
Dih dud ruh sngew sammut
Shong bhek ha ka shuki
Pynstet bha la ki kti
Bam dih da i shamot
Nguid kruk bad kdak bad kdok

A ha ha ha A a ha ha A ha ha ha A a ha ha

2. Ia kito ha ki pliangsba
Ia phi ngi da buh tyngkai
Ruti, mahon shini
Eb than, ngi da kyllan
Peit bha ia ki saphit
Ioh ki jaiñ kin bit tngit
Ktha la tyngam pynkhlañ
Bniat ia sangoh daiñ daiñ.

A ha ha ha A a ha ha A ha ha A a ha a.

3. Bam mithai rossokula
U pukhleñ u puratha
Ryndang wat phai kynriang
U pdot da khñiot da khñiot
Ba ioh sahkut shiteng
Sha bneng ang sah tyngheng
Tang da ka um shi klat
Dih ban iarap kynjat.

E he he he. . . E e he he. . . E he he ha. . . E e he he.

4. Ia kito kiba paitpaat
Wat klet ho, khaddah bad mad
I kait ba tang shu dait
Um hor bniat kim dub bor
Kynmaw tang ia ki snep
Wat ia kiba lang mep mep
Bret kulmar ruh to tieng.
Kum iuh ur pdang ding ding

O ho ho ho O-o-ho ho O ho ho ho O-o-ho ho

KA SNAM IEIJ RI.

1977

- 1 Ale lang baroh, khun ba ieij ia la ka Ri
 To sei wait ka stieh, la u khnam la ka ryntieh
 Kam pher la um snam ia la ka Ri ban iada
 Ka Ri ba don hok, Ri umsnam u nie u Pa.

Ref:- Khie joit, to khie joit, khie joit ma phi khun ka Ri
 Ngin tur, ngin ialeh ba kin im ki khun ki kti
 Ban sah pud u sam, la ka hok la ka riti
 Ki thied ki jaw jong ngi, ka tuid ka snam ieij Ri
 Ai lut met bad mynsiem, ka Ri ban sah ban im.

LAM IA NGA.

1976

1. Lam ia nga sha kut pyrthei
 Ba dap jingieij ba shlei
 Shi jrop ngam jaw ummat
 Haba phi don ryngkat
 To ai kti btin ia nga.
 Hangta jingieij ka ker, jingieij ksiar ba nylla
 Ha dohnud kan iai par, teh song baroh shirta.
 Ha pdeng kper soh syntiew
 Wahduid kynud kin riew
 'Shongsuk, Rang, Thei bhabriew'.
 Lam ia nga sha kut, pyrthei (2 sien).
2. Lam ia nga shakut pyrthei
 Ha rngai shnong puriblei
 Jingsuk jingkmien hangta
 Ki sdang kim kut shirta
 Shijur tang phi bad nga
 Kjat sngi kin shoh syrpai
 Ia jingieij pynjanai
 Ki umjer jong ka baeng
 Kin wan hiar ai jingtnen
 Sim bunrong, sad wan dur
 Kynud ba thiag ki sur
 'Shongsuk jingieij ba sngur'
 Lam ia nga sha kut pyrthei (2 sien).

WAN NOH BAD NGA

1974

1. Ktien ieij phi ju pasiauw

la nga ki pynkynmaw
 Shaei phi don mynta
 la phi hangno ngan wad
 Ban ioh kdup pat
 Ha la shadem
 Na nga wat khlad
 Khlem poi pyrkhath
 Baieij wan phai pat.

Ref :- Wan noh bad nga
 Shongduh shirta
 Wan noh bad nga
 Map jingbakla
 Dohnud svrpai
 Ban suk kynjal
 Jingim kan biang
 Ban ai kyliang
 Ki dohnud thiang
 Wan noh bad nga
 Wan noh bad nga
 Wan noh bad nga.

KYRKHU MA PHI IA NGA MEI. 1975

1. Ummat ba dap jingieij ki jaw
 la phi nga iai kymaw
 Nga sngew rangli. nga sngew synei
 Bym don shuh ma phi Mei
 Ha sla pyrthei jingim jong nga
 Marwei khiih ka pisa
 Marwei Mei duwai nga pisa.

Ref :- Theh ma phi ki jingkyrkhu
 Ba na pyrthei ngam ioh shuh
 Duwai ia sait lem ma phi ha khmat jong U Blei
 Ban lait na ki jingthala
 Map ia nga ki jingbakla
 Na sha lyndet ka pyrthei, btin lem ma phi ia nga
 ia nga Mei.

2. Ko baieij eh ko Mei jong nga
 Kat phi ym don ba lah
 Ban mib bujli ha ka pyrthei
 Ne haduh ka lawei
 Ynda ngan poi, ha iing u Blei
 Ngan wad sh'wa ia phi Mei
 Nga wad shuwa ia phi ko Mei.

NGA LA UR NGA LA UR. 1968

1. Paralok tymmen samla
 Ba trei babu ne bylla
 Haba ki jingtrei phi la dep
 La por shano phi pyræp
 'Por janmiet man ka sngi
 'Kjat kim ju lah shem lynti
 Sha iing ban wan phai pat
 Khlem ur, khlem mong khmut ka khmat
 Jabieng synshar baroh jingmut jingpyrkhat
 La thlon thylliej ba la shoh pynbieij u thlat
 Ani ani ani ani nga la ur nga la ur
 Ani . . . ani . . . ani . . . ani . . . la shong kulai ka pata
 Ani . . . ani . . . ani . . . ani . . . tam baidib ia u baija

2. Kur ki laid, khawai sngewbha
 Ha ki Lat ha ki tamsa
 Shu jar u jar bilot 'long
 "Ale" u khot sha kyndong
 Khlem salia jyrhoh khok
 Tang ban ioh ban nguid shi brok
 Sa shibit tang shi por
 Sdang khie bhur, la kieng janor
 Mei, I Pa Mama ki Nia ki dem khmat 'liew
 Ja hare banshot jong ngi ki khun ki ksiew
 Ani ani ani ani ki la jot ki khun jong nga.
 Ani ani ani . ani . . la bat lakam ka pata
 Ani anj . . ani ani . . la shong kulai ka pata

KA MEI RILUM KA KHOT. 1982

1. Ha sngap ha sngap ka jingsawa
Ka khot ka khot ia phi ia nga
Ban tei ia ia ia Rilum mihngi
Ieng, baroh lang ban ia tyli.

Ref:- Ale, ale iasnoh kti lang
Ryngkat, ryngkat shaphrang shaphrang
Ban tei ia ia Rilum mihngi
Bad mei India, ba lej jong ngi

2. Ngin tur ngin tur ha jingialeh
Ban jop ban jop ia ki jineh
Burom ban phyrnai kum ka sngi
Sawdong pyrtnei, mihngi sepngi

TIP TO DA TIP. 1959

Ref:- Tip to da tip shuwa ban jam
Da tip shano kiat kin ialam
Pynshong tynrai jingmut ha ngam
Ban-kiew sha khlich shong ktiar ka nam.

1. Laiphew ki rong ha rong kin kie
Ha pyrtnei iew ba thied ia die
Syrdep thymmai ha jaii barim
Burom ia phi ka ai ia shim
2. Syntiew bunrong ban peit khlem ngiah
Ha ia sawdong buhrich ki shiah
Don ba peit siar don ba peit heit
Pynkheih ki tnat taug ban loh kheit.

1. Kynjai jai jai lijai ---6---sien.

Kynjai jai jai lijai, kijat ba jem ha sur ba bang
 Bariew ka tangmuri, ba shoh tied ka ksing lynti
 Tlak, kyrdoh ba tied ksing dong
 Tlak kyntlak, tlak. . . .
 Pynhun jai, kijat noh ngai ngai
 Tang sha lypung, shadkmen sadhai

Kynjai jai jai lijai. . . 6. . sien. .

Mih ha khor ha kbriam, symphiah ha kblicb, thuia
ba kaweb ha kti
Waitlam shiliang 'ti ba shai phyrnai khalek, ha
ka ksing lynti
Ba i syrtok, ki khun ka iei
Ha lypung ban kiew top, ka kmen ka mastieb

A peit ki thei sotti, syrtok ha khnum ka sngi
Rangshadwait jong ka Ri, shad pahara ia ki
Dohnud shad kmen ka shlei,
A Bneng la biar pyrthei.

Ding kynding ding riew ksing lynti
Tlak kyntlak tlak, ksing dong ar 'ti

**Ksingdong war Shella, tangmuri Sobra,
Ka nakra na Mawsynram, thap kynshaw na
Khadsawphra
Ka ksingdong Nongkrem, tamgmuri Mylliem,
Diag kynding ba riew nakra ha shad, shad ba
suk mynsiem
Pyñshoblang ha, ksing lynti, shad suk kynjai.**

RANGLI DIE SOHMYNDONG. 1974

1. T-iak la kyntiak stet kt kti ki kjat
 Bun dep la ki kam ka trei smat
 Kup shirynieng, akor ba tipsngi
 Wat la sah maiwei kum Rangli

2. La ka khoh la u star
 Dangstep dangstep ka hiar
 Ha kper ka shong rieh tngen
 Ba shoh meingi pyrem
 Nangta ka lum ka lang
 Ki sohphinam sawhoiñ
 Sohjew u sohmyndong
 Shikhoh ka kit kynton
 Wat la jingkit ka shon
 Ka kit ban die sha shnong

 'Kiew to ia thied soh (Pyrta)
 Thied soh, u ba bang
 Ei hep phin ia thied soh . . ?.
 Kiew to ia thied soh uba bang'

3. La ki diengduh, meirad dor iingdong
 Ki beh ban wan thied sohmyndong
 Khynnahrut ia la ki kmie ki tan
 Ban pynthied sohjew, sohphinam.

4. Rangli ha shen ka pynshet ka khoh
 Ka die haduh jan lut u soh
 Baroh ki thied bun, ba ioh dor jem
 Sha iing ruh ban ioh leit rahrneng.

5. La sting jingkit ka khoh ka Rangli
 Iaid, ka mareh stet, ka kynthih
 Baroh ki soh ba kan ioh die lut
 Ba ioh sah slem te kin sa pyut.

- 6 'Kiew to ia thied soh (Pyrta)
Thied soh u babang
Ei hep, phin ia thied soh . . ?.
Kiew, to ia thied soh u babang'
7. Nangta ka iaid lynti
Ka Syiem sarong dukhi
Peit ia Rangli kit khoh
Ka khein dei ka riew poh
Shajan ka tur kynhied .
'Nga dei ka Syiem pham tip . ?.
Ban ia ki soh jong pha
Kham bang jingbam jong nga
lathong bad nga pha nud . . ?.
Peit ioh pha jaw umdud . . "
8. Rangli ka peit ka pyneh hi triang
la Syiem sarong bam bang bam thiang
Ka pynshet khoh, hangta pyni lang
Baroh ki soh kiba ibang.
9. "Ha ha -ha ha" ka rkbie bein ka Syiem
la ka Rangli ka mai ka tim
'Lada kham bang ki soh ki jong pha
To lathong bam la sngi Lyngka
Ngan bam ma nga pha tang jaw umbiah
la u niuhkhlieh jong pha nga sliah
Ngan jaw umbiah ba phan bam ma pha
Shim noh ka khet, burom jong nga"
10. 'Nga nguh ko Syiem kata nga mynjur
Ym tang na ka rymmiang shyntur
Juban b'la khlei, ynnai ia kyila
Ngin sa ia shem la sngi Lyngka,
Khublei ko Syiem, ngan leit shuwa . . 3 . . sien

'Kiew 'to ia thied soh.
Thied soh u babang
Ei hep, phin ia thied soh . . ?.
Kiewww . . . thied soh u ba bang"

(Ka jingpyrta shnong, ban pyntip paidbah, ia kata
ka jingiathong bam jingbam, ka Syiem bad ka Rangli).
Tied Nakra . . . Hoi Kiew w w 3 sien

"Hei shnong, hei thaw, paidbah, paitsan. To sngap,
to sngew. La ba kane ka sngi Lyngka ka ban wan,
kan don ka jingiathong bad jingiakop bam, hapdeng
ka Syiem bad ka Rangli die sohjew, hangtai ba madan
shnong; ba ka por jan shiteng sngi. Ka jingiakop ka
long, ba lada ka Syiem ka bam ia ki jingbam jong ka
bad lada ka Rangli ka jaw umbiah, ka Syiem ia u
ñiuhkhlich jong ka Rangli kan sliah. Lada ka Rangli
ka bam ia ki sohjew jong ka, bad lada ka Syiem ka
jaw umbiah, ka Syiem kan ai noh ia ka khet bad ka
burom jong ka ha ka Rangli.

To iawan baroh hooo.

Tied nakra . . . Kynhoi , . . 3 - sien

11. Ha sngi Lyngka, lum paitbah ngai logai
Baroh sawdong ki wan peitkai.
Naduh ba sdang haduh ban da kut
Mano ba lah ban pynjawdud.
12. Ka Syiem kaba sarong
Ka sdang ban bam nyngkong
Pukhleñ ka dud, ka ngap
Pumithai, ibang sat
Jingbam ba laiphew jait
Ban ktba la thait ki bniat
Ban nguid pang sa u pdot
Shu hap da khñiot da khñiot
Rangli, kbem jaw umbiah
Pynban peit rkhe japngiah
13. Dumok ka Sylem ia Rangli bapli
"Ngan sa peitkai mynta ka sngi
Khie leit keñ bam u soh u jong pha
La lut baroh jingbam jong nga".

14. Nangta te ka Rangli
 Ka sei la daptari
 Na ka khoh na kyndong
 Ka u sei sohmyndong
 Nangta ka sei ka buh
 Shi-tvndong siej ka mluh
 Ka siah u sohmyndong.
 Tah mluh beroh sawdong
 Ha thylliej ka sdang jlah
 :Kdok kdok, Syiem ngund umbiah.
15. Shaw la kynshaw, thapkti u paitbah
 Rangli tipsngi ka jop ka lah
 sawdong ki ker ki khublei ia ka
 Kan long Syiem noh naduh mynta.
16. Ka Syiem na ryusan shu phet jyndat
 Pelt dom i'a paitbah shu khyndat
 La kylla dur ka khmat shu thangiong
 La lap jingjot ka jingsarong.
17. Shaw la kynshaw, thapkti u paitbah
 Jingbam Syiem pynjawdud kim lah
 La shu ia wiat, ia rkhie, sngew sammut
 Lah sohmyndong ba, pynjawdud.
- Wat Ju Sarong Ho . . . Ioh Poi Ha Ka Lyngngoh.

KA SHAD MAWSYNRAM. 1958

Ref.- Ka shad Mawsynram, ka shad Mawsynram
 Shisien shisnem ba pynsah nam
 Ki rong pyni, longbriew ka ri
 Ki kup ki rhong ki theisotti
 Ki rang shadwait, shad pahara
 Khmat ba phyrnai kum u mangkara
 Rynekat ki khor ba pynwandur
 Ki shad A ki shad pyohap ha ki sur
 Khyndai na rong, khongoid u peitkar
 Tamsa u Hynñiew ha lypung sadhai
 Ka maiñ ba khraw bah ryntieh u khnam.
 Ka teng rasong ka shad Mawsynram.

1. Ka ksing ka nakra bad ka tangnuri
 Nalor rynsan ba ki tied ki padiah
 Nongtem u nongput, ha khrum ka sngi
 Kynsai ki da iied ia ki sur byn ngiah
2. U paid u hajar wiar sawdong ba ker
 Hai hai ba i shoh ki rong ksiar ba ih
 Sangeh kawang ktieh Kyllang, u Symper
 Snoh lang ka sngewbha u khun ka wait ka stieh.

JINGIEIJ BA TANG HIA SLA. 1956

1. Lok ba ieij thep mynsiem jong nga
 Na nga ki la nangjah nangjah
 Ki iehnoh ia nga tang shipor
 Tyllun noh na jingieij kordor

Ref.- Jingieij ba tang ha sla
 Tang shibit por ka jot ka pra
 Ki siang noh diar la ki thapniang ban her
 Ban shong junom lem bad ki lyer.

2. Ban her bad phi wat la nga sliang
 Thapniang mano ban ai kylliang
 A lehnohei ki jingpuson
 Jingiewbih na jingieij kam don.
3. A mynsiem ksiar kordor jong nga
 Balei phin sngewsih phin pyrwa
 Kumba ju long lem ha pyrthei
 Ban jia ia phi kumne, ka dei.

1. Ko Wah-Rupatylli, ko wah Rupatylli
 Ki um ba sngur jong phi ko wah Rupatylli,
 Kyllaiñ khongdong, kum surok siangrong rupa
 Jai la kynjai, phi tuid sha ki duriawbah
 Kuen soksular, ba shong sotti
 Juban na wah Rupatylli
 Ki sahdién bad ki khanatang
 Jingmarehthong Umngot, Umiam
 Pyrthei ba shai, jingmut ban ngam
 Bad wah Rupatylli khraw nam.

2. Ko wah Rupatylli, ko wah Rupatylli
 Ha um rupa jong phi wan hiar sum ka syiem sngi
 Baje suiñ bneng, lelieh, pyrthat tied ba riew
 Ba lapbah ia phi un pynsum pynbhabriew
 Ko wah rupa, wah ka syiem sngi
 Tang phi ko wah Rupatylli
 Rumaljong phi hynñiew ki rong
 B'la thir b'la thaiñ kun sai rusom
 Phi thad phi phriang pyllun sawdong
 Ba dur ieij jong phi kan iai long.

3. Kyrting jong phi ka dur ngam lah ban klet junom
 Wah Rupatylli na lum Syiem Biei phi mih tlong.
 U khab u nor, kum sla tiai ki dem ka weh
 Jingsngewbha Bneng, tang ha phi dap shlei ka theh
 Ki khlor u bnai tang kyndit thiah
 Ia phi peit kai, kim klet kim ngiah
 Ki kut mariang ba kdup ia phi
 Da jingieij thing synia bad sngi
 Bym lah shuh ban ia khlad bad phi
 Na pyrthei Wah Rupatylli

KSHAID TYNRONG ALA

1974

Ref:- Kshaid a phi kshiad Tynrong - Ala
 Ha phi wan sum jahthait ki rang bad ki theisamla
 Sawdong ker tieu iwbih
 U soh u pai ba ih
 I thiaog baroh shirta
 Ha pyrthei, a kshaid Tynrong - Ala

1. Ki kei lympied na jngai na jan
 Na phi ban dih ki wan
 Keirang dih wahduid umsangam
 Wan dih pynum ryndang
 Sawdong u ngap u lwai
 Sim sur ba thiag ki rwai
 Bymjukut jingsngewbha
 Ha kshaid Tynrong - Ala
 Pynhun pynithiang, ia khmat u bynriew
 Kum ha rngai jingphohsniew
 Mariang la theh lut, jingieij jingsngewbha
 Ha kshaid Tynrong - Ala

THIAH THIAH SUK BA IEIJ BA THIANG
JONG NGA

1983

Ref:- Thiah thiah suk ba ieij ko ba thiag jong nga
 Kat haba phi don hangta
 Da kynmaw ia nga, phohsniew markylliang
 Ban sah ki jingieij ba thiag.

1. I dur jong phi nga buh ha khlieh jingthiah
 Ban peit ngam klet ngam ju ngiah
 Shuwa ban thiah nga duwai nga da doh
 Thiah suk ba jingieij ka la shoh.
2. Ngam sngew lah shah shuh, khlem da iohi ia phi
 Wan noh, wan noh phi ki sngi
 Ialam ia i ba ieij jong nga wan rah noh
 Ba hangta jingieij kan iasnoh.

1. Simbneng da la thapniang
 Ki her ki phiang sha lyndet jong ki lyoh
 Kham shatei diar ki siang
 Ia jingsuk bneng kordor ban kynjoh
 Ha pneh jingmen, ha ki thapniang, mon ..ba
 laltloid
 Ki her kynud ki sur thiang, na ki, ki lai tuid.

Ref:- Ha delan, jingsngewbha ba maian
 Sur jingwai ha jingmen, dap kylleng
 Ryngkit ki puri hlei khraw juban
 Her shatei kham shatei, sahiti bneng.

2. Jingmut bynriew ha phriang
 Ka her shaduh lyndet ba mih ka sngi
 Wad ia jingsuk ha thiap
 Hangno shuonng jingsuk, hangno ka Ri
 Ban ioh kum simbneng ha ki kper
 Jingsuk shong bam lyer.

3. Sim bneng ha dap jingmen
 Sngi ai rongksar ia phi katba phi her
 Bynriew to wan ai lem,
 Ka jingsuk, sawdong ia phi ba ker
 Ba jingim bynriew kan dap biang
 Im ba suk ba siang.

KYNJAI RI SOIRA.

1984

Ref :- Kynjai ri Soira

Kynjai ri Soira

Kynjai ri Soira, ba la poi ka por synrai

La rang lapbah lapsan, Omei ngi la shai phymai

Hir hir beh lyer pyngugad kaweh ki tnad dieng
ha lumRymphai khublei ki kshaid, ia ki khlaw ki them
ba jngum.

1. Sngap khynnah ki risa
La poi atom sngewbha
Shata mon pynnoh lang
Ki samla kyuthei shytrang.
2. Halor lum pyntha peit
Shata march ki leit
Kynsied masi khun blang
Ban bam phlang lung jem ba bang.
3. Ha suiñ bneng peit khyrrow
La phriang jarut ka miaw
Ba kwan khot Kiaw khot Kthaw
Ngin don bok to ia pam daw..

IEIJ IA NGA KUMBA NGA IEIJ IA PHI. 1985

1. Ki dahnud lung ba ieij ba jem, ki rang ki theisamla
Ban teh sai iong ban teh sai saw, ia jingiei ba nylla
Hangno duwan ban pynkyntang ia jingiei ba shisha
Ha peit ka don, ka snoh kti lang hapoh jong phi
jong nga

Ref :- Jingiei ba nylla ban ban iaisah baroh shirta
Nga ieij tang ia phi, kumba phi la ieij ia nga.
Jingiei kordor tam, ba suhsieng synia bad sngi
Phi ruh ieij ia nga, kumba nga la ieij ia phi

- 2 Arti ngan pdiang arti ngan nguh, ha la shudem ban k lup
Tang ia jingiei kordor jong phi, ngan iardeug ngan lai kup
Kum ki paro jemnud shijur, dap jingiei ba jar jar
Shong panjira b la teh b'la thain, da ksai ka jingiei ksat.

SHITHI BA KIT KA KOTKUDI. 1964

1. Na phi tiak tiak, ai dak ki khmat
Jingmut ban kren ryngkat
Shi kyntien ban kren nga iu kwah
Khubor pat kumno ngan phah...?
Khubor pat kumno ngan phah...?

Ref:- To plie tang i jingkhangiit
Ngan pynnoh da i kotkudi
Wat tieng wat sngewkyndit
Ngan teh tang i shithi
Lashai ngan wan ap jubab
Shuwa ba kan sep ka sngi
Sa pynteh lang ryngkat
Jubab kan kit ka kotkudi.

2. La kum khadar syrtap ki ker
Sawdong ka ling jong phi
La nga pyishang na ki sawkher
Ban rung te ym don lynti
Ban rung te ym don lynti.

KHYNNAH RIT HAI..IUUUUUUU 1973

Ref:- Khynnahrit ki ialehkai
Dap da jingsngewbha kyrhai
Ki ia shet bam khun jakai
Ki mareh fiew wei, ar, lai
Hai..iu.. uuuuuuuuu
Hai..iu...iu
Hai..iu...iu

1. Khynnahrit wan pule kot
Sngap jingstad ia phi ka khot
Iai minot iai minot thop
Haduh ba phin da la jop.
2. Khynnahrit to ia trei smat
Pynstet ki kti, pynstet ki kiat
Ialehkai ruh bad to trei
Ban sah nam ba ka pyrthei.

BAM KHANA SNEM THYMMAI. 1962

1. Kynding ding ding ba riew ka nakra
 Shongsbit tymmen samla
 Khynnah mareh ki kmen ki rwai
 La dei ka snem thymmai
 Ha sngap ha sngew man la ki dong
 Ha sor ne nongkyndong
 Khreh la dangstep ne shi ia shai
 Bam khana snem thymmai

2. Kam pher la leit hajan ne ba jngai
 Bam khana snem thymmai
 Ha ki umshit ka shnong Jakrem
 Ne haduh Thadlaskeiñ
 Ha Umkaliar, ne Nohsngithiang
 Ne hajan thwei don khriang
 Sha lum Shyllong ba ju ia brai
 Bam khana snem thymmai

3. Ban duh bam khana snem thymmai
 Nga te nga on 'Ynnai'
 Ba bang jadoh ja khaw juhail
 Dohsniang ka tung rymbai
 Dohkhlieh ba suit umshit syrwa
 Katba bam nang bang ja
 Bam biang bam hun dang dap kyrhai
 Bam khana snem thymmai

4. Sha iing la hun jrut ban wan phai
 Bam khana snem thymmai
 Ka ja, jyntah, bam hun la ngiah
 La suk mynsiem ban thiah
 Bam khana ba shisien shi snem
 I'u snem thymmai ba kmen
 Nga kmen na sdang ha ban da wai
 Bam khana snem. thymmai.

TANG UWEI U NONGTHAW

1962

1. Peit sim bneng sawdong ki her
 Da la ki thapniang
 Sawdong na ki ryngkat her
 Da ki sur bathiang
 Mano ia ki ba pynbiang
 Hapoh ka mariang
 Ki her sawdong ka pyrthei
 Jingkmen ka ia shlei

Ref.- U don tang u wei u Nongthaw
 la ki barit bad ki ba khraw
 Bynriew baroh ia u to dem
 Iaroh da jingkmen.

2. Tiew hli pynthor rithem
 Ba phuh itynnad
 Dor jong ki ym lah ban shem
 Ym lah ban ryngkat
 Don mano ba ju pyrkhath
 Nongthaw ba pynlong
 Ia baroh jingitynnad
 Ia pyrthei ba don.

IOH KA SDANG NA RYMPEI

1958

1. Nangmih ki rong ki jait ba pher
 Nangjah ki pankhyllong san ser
 Katba nangiaid nangiaid ki por
 Peit ioh nang biar la ka akor(2-sien).

Ref;- Hangne hangtai, ngi ud ngi wad
 Kynnoh kylla pyrthei jing - stad
 Hapoh la iing ngim ju peit khmat
 Peit ioh sdang na rympei
 Ioh ka sdang na rympei.

2. Hangno iktiar ki khraw jaiaspong
 Burom kynja ba ju teh song
 Peit ia jingstad wan rah jing - shai
 Lyuti kumno pat ban pynphai (-2-sien).

SYNTIEW BUN RONG

1959

1. Syntiew ba phuh bun rong
Ha nga phi wan mih paw
Jingitynnad bym nang ban ong
Iaisah ki tingkynmaw.

Ref :- Haduh katne ki rong phi phuh pyrbiej ia nga . .
2 . . sien
Balei pat phi buhrich ia la rong ba shisha . .
Balei pat phi buhrich ia la rong ba shisha,
Haduh katne ki rong.

2. Phi pynher jingiwbih
Na ki bunrong jong phi
Mynsiem jong nga pynher pynkhih
Ban kheit nga kner la kti.
3. Hunrong phuh barabor
I tugen synia bad sngi
Tang shisien phuh noh rong kordor
Rong tynrai ba sotti.

NGAN AP TANG IA PHI. 1969

1. Jingim ka jong nga long suda ha ka pyrthei
Ia phi tang ia phi, nga iai ap phi don haei
Ko b'la thaw u Blei, kyrpang ba la buh bynta
Nga la biang ka por, ale wan shaw noh ia nga

Ref :- Nga ap tang ia phi haduh ba phin wan bad nga
Shijur ngin iaid lang haduh ban da kut ki rta
Haduh ba jingiap kan da pynkhlad noh ia ngi
Lawei ngin iashem lang ba kawei pat ka Ri.

2. U ksiang ba phin phah ngan da nguh artj arjat
Bad i Mei i Pa, ki Longkñie ia kren ryngkat
Nga pat ha kyndong sawkyrang ki ngah warwei
Dohnud kaba kmen, ka kyndeh nga up balei.
3. La dangstep ngan khie ngan nguh ia u Blei kynrød
Ka sngi khadduh jinglongsamlā, sngi pynhiar synjat
Haduh shympriahkti jong nga phin pyndeng sati
Ngi la long kawei, met mynsiem jong nga bad phi.

KA SHNONG MAWRYNGKNENG. 1977

Ref:- Mano ba jer ia pha ka Mawryngkneng
 Ha Hima Khyrim,lynti Nongkrem
 Ki sah khana pateng la ki pateng
 Kyrtenng jong pha a ko Maw-ryngkneng.

1. Ki rang ki thei samla jong pha
 Khun ieij tip sngi shisha
 La ka akor ba pynbhabriew
 Ia pha pyndeng syntiew
 Nam kan iai phriang kylleng
 A pha ko Mawryngkneng
 Pumaloi, putharo, pumithai
 Pukhleifi ba bang ba thiang ngai ngai
 Jadoh ba Gate ba jyntah dangkhluit
 Ka bang sngew kum ban jliah ki tymbuit.
2. Halor ki lum ha ki pyntha
 leng mawmot mawbynna
 Ki hali phan ki pynthor kba
 Ban biang ka bam ka sa
 Nam kan iai phriang kylleng
 A pha ko Mawryngkneng
 Ban bam u khaw, jakrai ja sobriew
 Sawhuii ki ngab rang, thei bhabriew
 Bam hun jamyrdoh, khasaw, dohjei
 Ki kbih ki ksah i kum ban bthei.
3. Ha kjat ha them ki wah ki tuid
 Sha wah Uukhen, wah duid
 Ki khroh i'u briew na jngai na jan
 Sha wah ban lelt ban wan
 Khasaw, u shersyngkai
 Rawon ale wan khwai
 Syntiew puh tlang, pyrem, lyuir synrai
 Dohnud samla ki pynbujai
 Jingiwbih sieng kum ba ri ki rngal
 Dohnud ba stai pynim thymmai.

TO REP LA BAM BAN DAP. 1960

1. Ko paralok a ko parajor
 Ia lade to kheñ kor
 Kvndit noh kloi ioh dier ka por
 Ban lait jynjar jingim kordor
 Ha sngap jingud sawdong pyrthei
 Bynriew bym don ban bam ei ei
 Ka bam ka dih ka nang duna
 Ki thiar u kew, u khaw u kba.

Ref :- To khreh noh kloi ban rep ban riang
 Ka bam shuwa pynbiang
 Ba ioh jingthngan ia phi kan lap
 To rep la bam ban dap.

2. Ha ki lyngkha, ba ki risai
 To rep u kba u krai
 Ki riwhadem, ki shriew, ki phan
 Ki rymbaija pynpur ryngsan
 Da peit sumar ban lum ban lang
 Ka bam ban suk ban dap ban biang
 Ban lait na nemsniew ba shyrkhei
 Haba ymdon ban bam ei ei.
3. Ki trei babu ne ki trei bylla
 To wat ia sngew phylla
 Ia u barit ne u bakhraw
 Um map ban dung kura u khaw
 Ma phi ki lok ma phi ki jor
 To sdang noh kloi dang don ka por
 Ka Ri ban im suk te ban shngaiñ
 Ia la ka rep wat sngew lehraiñ.

KSHAIÐ LAIPATENG KHOHSIEW. 1957

Ref :- Kshaid Laipatengkhohsiew
 Ki kpieng rupa phi deng
 Ki khor ki khriam ba pynbhabriew
 Pni phong pansngiat ki hynñiew rong sim
 pyllieng hneng
 Ki tiaw dei por slien sawdong khet
 Ki pynnoh khlieh ia phi nan ingoh
 Mei'ngi ba svnshar suk kam klet
 Shuwa ban thiah ia phi ka doh.

1. Shyngiar mawsiang oh mawsohriew
 Ban peit ithiang kum ban kren briew
 Ki mawphiangsbai phyrnai ba thwei
 Kum ha dulan ki puriblei
2. Ki ñiangkongwieng u ngap u lwai
 Sur ki sim syiem halor diengbai
 Ki rwai ia jingmaian ba kbraw
 Ki iaroh ia la u Nongthaw.

KHUBOR BA PAR HADUH MYNSIEM. 1958

1. Ki khmat jong phi ki ai ki khubor khlem ktien
 Pynban ki par haduh mynsiem
 Pynsngewthuh jingmut ki pynieij mar kylliang
 Ban iaisah ki jingkyomaw ieij ba thiang.
 Khubor ba par haduh mynsiem.

Ref . . 1. Ha jingdum ki wan rah jingshai
 Jingmut kum shalyntem ki phai
 La jan ne jngai
 Ia mynsiem ki pynkyndeh
 Shata ban beh
 Khubor ba par haduh mynsiem.

Ref . . 2. Hapoh jong nga shirta kin shong
 Jingieij, mynsiem ba sngur shi rong
 Jong nga kin long.
 Juban lak ba im ba iar
 Ki juhan ksar
 Khubor ba par haduh mynsiem.

LYMPUNG KA RI KHASI. 1959

lympung ha ki da ier
 Lymphung ba ki da ioh
 Nam takhraw kan lai her
 Dien u Rim ban paw ban soh,

1. Lymphung a ko lymphung, lymphung ka Ri Khasi
 Nam kan sah ha pyrthei, katba dangmih ka sngi
 Wan hiar ki Rangpaki, la khor jaiñspong ha khlieh
 Tang rupa ksiar nylla, u symphiah ba ki da sieh
 Kynjri tabah rupa, ryngkap, kpieng há ryndang
 Sawdong ki shad mastieh, waitlam ha la kti shi liang.
 Ki shad . . . ha ka lymphung, thua ki bat kaweh
 Ba kan neh ka soksular, jingsuk hok ba la iateh
2. Hai hai ki rang paki, ki shad ki ia kynhoi
 Teng teng ki shad rah kjat, ki pynhap te jrup marbiang
 Hin hin ki theisotti, kyntiap sawdong ki poi
 Nongpeitkai da i hun, lymphung ba i ieij ithiang.
3. Lymphung ah ko lymphung, lymphung ka Ri Khasi
 Ha phi ki pynnoh kjat, ki khun ieij jong ka sngi
 Wan hiar ki theisotti, lai kyrwat kpeng shadem
 Siar nylla sieh ha shkor, jaiñ arna ki kup ki sem
 Khana pat ha ryndang, mahu ha ki tyrpeng
 Ki shad tang kiba ieij, kiba sotti ba tlem

Ki shad . . ha ka lymphung, phyrnai sla syntiew ksiar
 Da kyndoh pynhun pynkhreh, jingsuk bneng ba kan
 wan hiar

4. Lymphung a ko lymphung, lymphung ka Ri Khasi
 „Ha phi ki pynnoh kjat, ki khun ieij jong ka sngi
 „Lymphung a ko lymphung, lymphung ka Ri Khasi
 Nam kan sah ha pyrthei, katba dang mih ka sngi

Katne . . . phi khun mariang, sngewbha ha suk ba
 kmen
 Katno u Nongbax . nongbub, junom ia U ngin nguh
 ngin dem

HA KA SNGI JINGLAITLUID. 1986

1. Ha sngi laitluid ka Ri India.
 Ha ki lympung u tuid u paitbah
 Ban kiew top ba1 ban shad sngewbha
 Ba dohnud dap tang jingkmén suda
 "Ka sngi laitluid," sh trhem ki pyrta
 U khraw u rit, tymmen samla
 Lama India ka kiew joit sha jrong
 Ba i shongdor ban peit ia ka rong
 Katba ngi nang peit katta nang ithiang
 Ba ngi la ioh jinglaitluid ba biang.

2. Shipai pyrton u put bikur
 Turoi phyrnai kum rupa kum ksiar
 Ki sur ba jam sngewtynnad her
 Sawdong pyrthei kan iai kit ka Iyer
 Junom junom ha baroh ki sngi
 Ba la laitluid Ri India jong ngi
 Paitbah paitlang ha riam ba kysai
 Ki hiar madan ba burom kin ai
 Jai hind, Jai hin. ki ktien ka Ri India
 Kin iaisah sha kiba kut jong ki rta.

3. Ri ka pyrthei baroh kawei
 Ki ia ai kt, ki ia ai khublei
 Ki ai jingkhawai donburom
 Ha ki dulán, ki nongbah la jong
 Ki rang ki thei ba la jied kysai
 Ki wán shong bam ha jingkhawai
 Hejan lama ka Hima jong ki
 Her lang lama Ri India jong ngi.
 Jai hind, jai hind, ki ktien ka Ri India
 Kin iaisah sha kiba kut jong ki rta.

KHUBLEI IA PHI KO SNEM BARIM.

By John Arthur Roy Ropmay (Ym tipsnem)

1. Khublei ia phi ko snem barim
 Ngi ai khublei ia phi
 Ia phi ngin kynmaw katha dangim
 Ngim klet shuh ia phi snem ba sngewbha
 Phin leit shong ryngkat ki snem b'la leit
 Ba ju pynkynmaw ia ngi
 Por ba dang khynnah, ngi kynmaw ieij
 Por ba dap da jingsngewbha.

2. Ki sngi b'la leit phi don ryngkat
 Ia ngi phim shym iehnoh
 Ki jingsngewbha jingklusai la rad
 Mynta la dei por ban ia khlad roh
 Ia ki sngi kiba kordor jong phi
 Bun ngi la pynlehnoh
 Mynta por iakhlad kysiew ia ngi
 Ia mynsiem ban pynpalei

3. Khublei ia phi, khublei ko snem
 Ngi ai khublei khadduh
 Da ki jingrwai jingput jingtem
 Ia ngi phim lah ban kyrting dien shuh
 Mynta ngin kyrpad I'u Biei Nongthaw
 Jingkyrkhu theh un ai
 Ki jingkyrkhu ia baroh ki sngi
 Jong une u snem thymmai.

BLEI BA KHRAW TAM.

1982

1. Ka step ka la sdang ban shai
 Sngap ki sim ki la sdang ban rwai
 Jingdum ka la jah, nang jah
 Jingshai ka wan kyrsiew thiah
 Kjat sugi ki la sdang ban mih
 Pyrthei ban pynshai pyn-ih
 Dangstep phyrogab to kynmaw
 Ban duwai i'u Trai Nongthaw
2. Bynriew satlak ka pyrthei
 Shuwa ban sdang ki jingtrei
 Jingkyrkhu u Blei to pan
 lingtrep ne ling dulan
 Ban lait jam, na jingmynsaw
 Ban lait jingpynshoi, jingsniew
 Dangshai phar man la ka step
 H'u Blei aiti ngin bret
3. Baroh laiphewmrads 'phewmreng
 Jingthaw bym lah jer kyrteng
 Baroh kiba don jingim
 U Blei ubi ai mynsiem
 Dang step kynmaw ba phin nguh
 Ia la u Nongthaw Nongbuh
 Ka pyrthei ba phon; pansngiat
 A Me Trai ba thaw i tynnad.
4. Mynta sngi baroh shi sngi
 Sumar hi Mame ia ngi
 Ia jingtrei jong ngi kyrkhu
 Jingkyrkhu Bneng bym ju duh
 Man ka sngi lynter jingim
 To ialem ia ngi to btin
 Ha hymjukut Me ba shong.
 BLEI U BA KHRAW TAM ME LONG.

DA SAIÑ DUR IA LA KA LONG IING LONG SEM. 1976

1. Ko paralok a ko parajor
Da iai kynmaw borabor
Ka iing ka sem ban shong kun ban shngaiñ
Ka longdien ban suk ban saiñ

Ref : Ma phi ki rang ki thei ba dang samla
Ne b'la ioh khot kiaw khot kthaw
Da saiñdur ia la ka longiing longsem
Ba jingsuk hadien phin shem

2. K1 khun ki kti tang wei, arngut
To pynjlan noh to pyngkut
Ka bam ka diñ da leh sumar
Ka siew ka tda da leh adkar
3. Ki khun ki kti, ka kot pule
Da peit bniah bniah da lade
Ka sum ka sleh, sum kti sum kjat
Pynkynmaw, ban ioh khiah krat
4. Dawai usut ialade sumar
Wat buit na ki stad Sorkar
Jingkoit jingkhiah dei spah kordor
Ba ju ia thrang borobor
5. Ki duk ki rit ne heh sbai rupa
la ka iing da sumar bha
Jingkit shong ha tyrpeng jong phi
Ka lawei ka jong ka R1.

NGAN JIED TANG IWEI.

1990

Ref :- Napdeng ki laiphew naar jingmut
 Laiphewrong syntiew ki skut
 Sharum shaneng ki hiar ki kiew
 Ki b'la jied na jinghabriew
 Napdeng baroh ki laiphewjait
 Tang iwei te ngan iapmat
 Hynnin, mynta, ne ka lashai
 Ne haduh ki Ri ha jngai

1. Ki sur moina ne ki sur tuta
 Ki sim syiem ne sim diengbui
 Ki rong deng ksiar ne rong deng paila
 Markordor ki mawlynnai
 Ki khmat sawdong ba shu peit pashat
 Kat shaba thaba ki rong
 I ba kumno, ngan jied ne ngan bat
 I wei ban long lai jong.

2. Ngan khwal dohkha ha pung ne ha khriang
 Hangno te ngan pynhap ryngwiang
 Ha ki krem maw ba shong ki dohthli
 Ha Umiam ne ha Weikhyrwi
 Khwiak khwiak ba jngi ki kbaroiñ thohdong.
 Kin dait sohlang ne u sohmon
 Hajar, hajar ba jngi shalynnai
 Tlang, pyrem, lyur ne synrai.

BTIN LEM MAME IA NGA. 1959

1. La dkut nob jingkieng Sohpetbneng
 Wat duwan hok bynriew kylleng
 Pynban mih nong pyndum shaiong
 Ki kmai ba kren, ba leh byrtong
 Pynthame ki khmat pynmatlah
 Bynriew ha kut jingdum ban sah
 Ban jngai noh na hok ba sotti
 Ki shim ia ai bujli
 Da ktien thylliej ka doh ba jem
 Ia burrong suit pyntlem
 Jali jaum rymmiang shyntur
 Bymlah thew tarajur
 Hap h ki krem pyrkhaw ba ngiew
 Ka sawar shad u ngiew.

2. Nangmih ki dur kum iakjakor
 Nangkraw lehbeu nonglehjubor
 Ha ki dulan, ha ki iingtrep
 Thiah ha thala, ba shoh tyndep
 Sngewbha ki mon lynti ba jem
 I'u ksuid u khrei, ia nguh ia dem
 Jabieng synshar tang hangamei
 Ka palat tang kiwei
 Mariang pynumsnam pynlyngkhuid
 Da mon mraw ba laitluid
 Ki beh ban khung, ia spah pyrtbei
 Babel, nongrim ki tei
 Katha mynsiem ba ai u Blei
 Nang sarang nangjot ei.

3. Ban phngaiñ jingshai lyngba diengiei
 Wan her ko phreit kit juban Blei
 Tang khyllem noh jingdum batap
 Bynriew tip biang. Nongthaw kynrad
 Mei ngi na lyndet to wan phai
 Sa shisien pat wan ai jingshai
 Tang Me Nongthaw ba lah ba tip
 Na nga watai kan lip
 Jingieij ia Me ban nguh ban dem
 Map kynrad al bor lem
 Hapoh badum nga wad sakma
 Lynti ksiar 'ti rupa
 Ban shem ka bok, shong jingshisha
 Btin lem Mame ia nga.

RANGLI SHEM PAP

1. Rangli, rangli thei kup akor la tam
 Na khlieh ba khongdong ka pyrthei ba la nam
 Dangstep sha lum ba mib sngi phi da leit
 Jingshai ban ialum ia jingim ba kan beit
 Ki kjat ba jem sha lum ba pyngngad ki rah
 Ban duwai ia u Blei, ha ka jaka kynjah
 Phi thad lyngkrang ia la dohnud ba jynjar
 Ba u Blei ia phi Un ri Un sumar

JINGDUWAI

"A Blei Trai Kynrad
 Ba wan pynlong briew ia nga hangne ha pyrthei
 Me la shim noh ia i Pa bad I Mei
 Nga sah rangli marwei
 Me ba donbor halor baroh
 Junom ia Me ngan iairoh

Mon jong Me kan lai long, jingim ka jong nga
 Aibor ka jong Me, ia nga shirta
 Nga iam nga jaw ummat
 Map ia nga Kynrad
 Ioh shoh thait ki kjat
 Btin lem ko Kynrad".

2. U syiem runar ba wan kai wan beh mrad
 U iohi ia ka, um lah kyrtiang ki khmat
 U phab mensubsyntiew ban khroh ban kjor
 Kyrngah te kam treh ia u riewkhlem akor
 U byrnzem byrsit, da bor syiem bor patsha
 U phareb ia ka, ka nong pynkhih Hima
 Ia rangli u rai ban pyniap pynsaja
 Borkyndad ba khlaif, un sa khrai khlieh ia ka

3. Rangli ba sngur, ka peit shlip ia u syiem
 Ki ktien ka rangli ka juki ba un shim
 "Ko syiem runar, ia ka jingiap ngam tieng
 Phin pyniap ia ka doh, em te ia ka mynsiem
 Mynsiem jong nga ka khuid, ruh kan iai sah tlem
 Akher kin bishar, kin rai ka ksan ka rem
 Ngan peiñ ia ka doh ban nym jngut ka mynsiem
 Nga la kloñ ia khreh, iashem i'u Blei ba im"

JINGSAWA

- Sa shiphang un sa mih noh u moña
 Na kane ka ruh shong bynda
 Un sa her slatei kham shatei
 Sha lyndet kane ka pyrthei.
4. Dem khrup ka rangli duwai i'u Blei ba im
 Ha ka kti u Blei ban aiti ia mynsiem
 "Ko khlur i'u nongiadwir ban ialam lynti
 Ai jingshai ia mynsiem jong nga ka rangli
 Shuwa ba ngan jam ia khyrdop ka jingiap
 Na shiliang a jingim-bymjukut wan ap
 Ban ialam na ka lynti shai ki khlur tñeng
 Ban ioh shong ryngkat kiba khuid kiba tlem"
5. Jingduwai ka rangli tied kum u pyrthat
 U triem u khynñuh wat u borkyndat
 Jraiñ u pynhap wait, bret ia met ka Rangli
 Ha them tad haduh ban lap ki Larmorti
 Pynsieh dawai ia ka, ki buh ha ka krem
 Ka thiah ka Rangli hangta jin hynñiew snem
 Larmorti wan phai, ia met rangli danglap
 Ban wan rah jingim, ki pan bor na u stad.
6. Premmiet kynih syiar, langthari sympat
 Bneng, khyndew ka ud thaba leñieh, tied pyrthat
 Mynsiep, lor lum shong theibha briew rangli
 Ka khot, ka nam, pangnud ia ki Larmorti
 'Balei phi wan kysiew ia nga naba thiah
 Nga hun da jinghun, bad hangta ngam ju ngiah"
 Larmorti ia rangli, hikai pynsngewthuh
 'Ka bor ia kane ka shong H'u Lahduh"

RANGLI SHEMPAP

- 7 "To shim une u maw uba bang bathiang
 Sa jliah ia u haba phi thngan ne phi sliang"
 La diengduh rangli ka iad ki khlaw ki them
 Dem lieu ki fihmat wat la ki khla ki thlen
 Poi ha iing u Bamon, ha kper phuh Amirphor
 Bamon trei koidi, i'u ramia iakjakor
 U ramia iakjakor u dei ksuid nongbam brierw
 Ki b'la bam ma u, myns'em kylla syntiew
8. Mar kumta hi iakjakor u la wan
 U pyrjab thyllie ia rangli ba un bam
 La kem ka jingtieng a A synei ka rangli
 Ka nam, khot,, nguh dem te ia ki Larmorti
 Wan ki Larmorti, khrai khlieh i'u iakjakor
 Ki pda ia met u iakjakor sha ahor
 Ia rangli u Bamon un ri don akor
 Kum ia la u Kpa kan kohnguh barabor
9. Haden shi por, ka kynmaw ia la shnong
 Kohnguh u Bamon ia ka ban da leit on
 Tiew Amirphor ban leit rah rneng ka kwah
 'Na u nga im ja' sor u Bamon u phla
 Un ai ki syntiew, napoh kper svntiew
 U wei u syntiew kawei ka mynsiem brierw
 Ba la bam iakjakor, mynsiem syntiew ki long
 Rangli tang shu tip, uwei kam pynmong.
10. Khublei rangli, ngan ai uwei fiuhkhlieh
 Tiew Amirphor ngan teh juban ba kap ih
 "Ha jingshemlanot ne haduh ba kut
 Horkit te ko khun to kiar na u phurkhmut"
 Ha shnong janmiet jaw ummat ka duwai
 Mynstep ka lap khadzr tylli ki mawlyngnai
 loh dei jingtynjub, kam treh ban shim ia ki
 "Mawkordor jag phi, shim" ong ki Larmorti.

12. Ki syndakor, mawkordor ki ju pet
 Sha iing ka rangli ki wan poi la dangstep
 Na ka lui lui tyrphut, ka nongkyndong
 Ba ioh ka dor jem, ki kmen ba kin ioh-nong
 U wei u mawlyngnai, ar lak ba kan die
 "Khublei, khublei hep. Blei un kyrkhu la phi"
 Rangli nangta ka tei iing shiphew mala
 Jingkyrkhu ka ioh na jingim ba shida.
12. Miet sngi ki iohi na jan bad na jngai
 Bun phew shakri shakor, ka iing ba phyrnai
 Jingim ka rangli jem jingmut jynsur
 Dohnud jong ka ka lung ka jem, im shi sur
 Ki kup ki sem shiliang, ki wan wir wan hap
 Ia ki ka pynbiang o ia ki ka pyndap
 Thylli kan ju pynphai na iing ka jong ka
 Kylluid ka tong ka theh, kum khun kur shisha
13. Ka nam jong ka kum jingiewbih ka siang
 Ki syiem kiba khraw ki phah kylli phah ksiang
 Khadduh ba la thoh b'la dei ka shyiengkrung
 Jingieij na sha jngai ia dohnud ka la dung
 Ia la ka jong ka mon ka nguh ka pyndem
 Khadarbor ban wan pynroi ka iing ka sem
 Ka ai ti la jingim haduh kaba kut
 "Shim baleij jong nga, shim ha ban da lut"
14. La dep la teh ktien u sai iong, saisaw
 To shut la ki bnat, khawai bah ho khynraw
 Ha peit ha sngi pynhiar synjat lator
 Hai hai ba ithiang ki khun ieij ka akor
 Khun syiem ba na jngai, ka rangli na jngai bah
 Dohnud pla jingieij, kumno keifi ki ia ktah. .?
Ar tylli ho lok te ban pynlong kawei
Dei tang 'DUWAN HOK' kaba im ha rympei

15. Baroh arngut imsuk imsaiñ la biang
 Jingiej ka nangih shida baroh arliang
 U leit beh mrad u syiem shisien u hiar
 Bad tang la ki jong hi ki.shipai ki swar
 Kem pang hapoh khlaw, a synei u syiem
 Wan rah noh sha iing, ba la jan dkut mynsiem
 Katha nangmih ki sr gi dawai kim iarap
 Khadduh, u syiem bapli, ani, . .u la iap.

KA JINGIAM KTHANG KA RANGLI IA LA U TNGA.

1. Ko lurmangkara. ko baiej ko jong nga
Phin tyngshaiñ ha sabit bneng naduh mynta
Poi ieinaoh ia nga marwei ka rangli
Hangne ha pyrthei kum ka paoshandi
Balei ka ba ieij phi ich noh marwei
Mano ia dohnud ban kdop ha pyrthei
Kaito u bnoh ksiar, u kynjri u la dkut
La iap iong jingim, jong nga ka dohnud
Hu hu hu hu hu hu hu hu huuuuuuuuu

- ii. Haba phi dang don ia nga phi da syrngiew
Mynta, mano ban iada ia nga na ki riawnsiew
La kheñ ka tnad bah la kheñ ka tnad san. .Ani i i i
La lap jynjar biang ia nga ka rangli
Lathait ka dohnud, la tor ka mynsiem
Tang hanga ko ieij, wan hiar lut ka jingtim
Sai ksiar ka jingiej ba tlem ba kordor
Balei ko baiej, dkut jynduh shiteng por
Da ei pat ngan kup, da ei pat ngan deng
Ko symboh jingiej, ha kut ka shadem.
Shano ko ieij j.j j jShano ieij. . j . . j . . jjong
nga.

- iii. Ngan syrpai syrpud na khlieh haduh kjat
Khadduh ieij ia phi da la ki ummat
Ngan niad ngan pynrkhiang da la u siuhkhlieh
Ka snam ka jingiej, kin long jingiwbiñ . . .
Hu . .hu hu, .u.u. . . .Ko ieij, . . j j j j ,ngan leh kumno.
. .? .hu.u.u.

- iv. Ia nga to peit lem na kut ki akher
Na lyndet ba ieij ia nga ri to ker
Ia nga ko ba ieij to pynkhreh jaka lem
Ba ngan poi shato, iaphi ngan wan shem
Jubab raugkynsai, shikyntien to ong
Shuwa ban kiew tembyrhuiñ -- lambyriong
Jubab rang kynjai, jubab seh ma phi
Kane . . peit ia nga. . . rangli ka jong phi. . .Hu u u.u
u.u uhu.u,u u.

IA PHI NGAM LAH BAN KLET. 1956

1. Ia phi ngam lah shirta te ba ngan klet
 Hangno ha pyrthei, ngan wad pat ngan shem
 Ia phi ngam an ngam lah te ba ngan klet'
 Ki ktien ba thlang, ki sur phi pasiauw jem
 Ha dohnud jong nga ki sah syrwet
 Ia phi ha pyrthei junom ngam lah te ba ngan klet.

Ref :- Hangno jaka, phi rieh tngen
 Hangno sngewbha, shiphang por phi myllen
 Hangno phi don, nga wad ngam shem.
 Ia phi ngam lah ban klet
 Ia phi ngam klet
 Tang ia phi te ha pyrthei junom ngam lah te ba
 ngan klet

2. Ha ki dymmiew, rilum bad rithem
 Hangno ngan wad ban kdup pat ha shadem
 Hapoh dieng syrngiew jingieij ngan shong rieh tugen
 Tang shiphang por ia nga ka ai jingtngen
 'Nai khadsawsynia u lung u ngen
 Ia phi ha pyrthei hangno ngan wad pat ba ngan
 'shem

Contributed:-
 S Winster Donmon

HYNNIEW JYLLA KA RI MIHNGI BAN IA TYLLI. 1930

1. Baroh lang ki hynniew jylla ba shong shatei ka Ri
lum mihngi
 Meghalaya, Arunachal, Mizo, Naga bad Manipuri,
 Ki Assamees, ki Tripuris, ba ju imsuk kum hynmen
para
 Bad paid India, iasnoh kti lang, ban roi ban ker ban
da.

Ref.- Hynniew Jylla ka Ri mihngi,
 Jaid bynriew ba pber ngin ia tylli.
 Burom kan iai paw,
 Ri India bakhraw.
 Ngin ia iaid ryngkat,
 Jenom ngim ia khlad.

Tylli lang tylli,
 Jylla Ri mihngi
 Bad jylla ka Ri.

2. Khie joit, khie joit, pelt la ki khmat, sngap khubor
sawdong pyrthei
 Khubor ka Ri, ka Ri la jong, kyntu ka khot ban ia
long kawel
 Bun spah milian, hynmen para, na Kashmir sha
Kanyakumari
 Ni duh Gujrat, iathap kti lang, kyndeh shadem ieij Ri.

Radio Special Programme.

WAN SHA LYMPUNG KI SUR. 1990

1. Ale ia wan lang ha lypung, ha thiar ki sur
 Ban pynbeit pynbiang, put ka tem ban nang wan dur
 Radi-io Shyllong ka lingseng ki sur nylla
 Ban lum ia ki sur, Hynñiewtrep Khasi - khara

1st. group, : Wan lang to wan lang ban rwai ha lypung
 ki sur

2rd. " Ban rwai ha lypung ki sur.

1st. group. : Ban ialum ialang, put ka tem ban pynwandur

2rd. " Put ka tem ban pynwandur.

Radi-io Shyllong ia ki sur ban teh ban song
 Wan nə jngai ruh najan
 Ban ia pynpaw madan
 Wat ia pynlehnohei
 Ka sap b'la ai U Blei.

2. Ki sur Tangmuri, tem ka Ksing kyntlak kynding
 Put Mieng, put Be'sli, tem Duitara, Marynthing
 Ki sur Maryngod, put ka Turoi put ka Song.
 Dangbun ha ki thiar, dangbun ho ki sur lajong,

Radio Special Programme.

IM SLEM MEGHALAYA.

1. Rilum mihngi ba ieij jong nga
 Ri ba hok long shuwa
 Ki khun don nia khun rah waitlam
 Ia pha kin um ryndang.

Ref :- Khasi Hills, Jaintia Hills, bad Garo Hills
 Ri lum ba ieij eh jong nga
 Meghalaya
 Ngan im namar jong pha
 Ngan iap namar jong pha
 Lcm bad ka mei India
 Im slem Meghalaya
 Im slem Meghalaya
 Im slem Meghalaya.

- 2 Ngan duwai ia u Blei nongthaw
 Jingkyrknu theh un ai
 Pynmib ki rang ki thei ba khraw
 Ia ka Ri ban sharai-

LONG LIVE MEGHALAYA

1. My most beloved eastern Hills
Hills of integrity
The sons and daughters stand promise
For progress and beauty.

Ref :- Khasi Hills, Jaintia Hills and Garo Hills
O my most beloved hills
Meghalaya
I'll live because of her
I'll die only for her
With my mother India
Long live Meghalaya
Long live Meghalaya
Long live Meghalaya.

- 2, I'll pray to God the almighty
Blessing for my country
To bring forth strong and wise children
the nation to defend.

